

PRIMERS AUXILIS A L'ESCOLA:
DISSENY I AVALUACIÓ D'UN WEB FORMATIU PELS
DOCENTS D'EDUCACIÓ INFANTIL

FIRST AID AT SCHOOL:
DESIGN AND EVALUATION OF A TRAINING
WEBSITE FOR KINDERGARTEN TEACHERS.

Tutora: Mariona Corcelles Seuba

Curs: 2020-2021

Judith Moreno Jimenez

17 de Juny de 2021

4t curs Grau d'Educació Infantil

Resum

A Espanya, 2.384,4 milers d'infants han patit alguna lesió no intencionada, més concretament, un 44.6% s'han produït en l'àmbit escolar. Per desgràcia, tal com demostren els estudis anteriorment realitzats, els coneixements dels docents en relació amb els primers auxilis són deficientes. A més, aquests no compten amb cap recurs digital gratuït i en línia per poder consultar els seus dubtes.

Per donar resposta a aquesta necessitat formativa, l'objectiu principal de l'estudi esdevé la creació d'un web dirigit a la formació dels docents, del segon cicle d'educació infantil, en tècniques de primers auxilis. Aquest web parteix de la detecció de necessitats realitzada prèviament a 442 docents d'Educació Infantil. A continuació, es va procedir a l'avaluació del web per poder valorar la seva funcionalitat i adequació.

Per concloure, s'ha pogut demostrar que un 89,6% dels docents són conscients de la importància dels primers auxilis, però encara es pot observar un dèficit en la formació d'aquests, ja que únicament 14.26% han rebut formació en aquest àmbit durant els seus estudis.. Els resultats de l'avaluació del web mostren que va ser ben acollit pels docents ja que un 100% dels 44 mestres d'educació infantil que van contestar el qüestionari d'avaluació del web consideren que dona resposta als seus dubtes i necessitats en vers als primers auxilis.

Paraules clau: Lesions no intencionades, Tècniques en primers auxilis, Segon Cicle d'Educació Infantil, Formació dels docents.

Abstract

In Spain, 2,384.4 million children have suffered an unintentional injury, 44.6% of which have occurred in the school environment. Unfortunately, as the above studies show, teachers' knowledge of first aid is deficient. Moreover, they do not have any free online digital resources to consult their questions.

In order to respond to this training need, the main objective of the study is the creation of a website aimed at training teachers of the second cycle of early childhood education in first aid techniques. This website is based on the detection of needs carried

out previously to 442 teachers of Early Childhood Education. Afterwards, the website was evaluated in order to assess its functionality and suitability.

In conclusion, it was possible to demonstrate that 89.6% of the teachers are aware of the importance of first aid, but there is still a deficit in their training, since only 14.26% have received training in this area during their studies. The results of the evaluation of the website show that it was well received by teachers, since 100% of the 44 early childhood education teachers who answered the evaluation questionnaire considered that it provided answers to their questions and needs regarding first aid.

Key words: Unintentional injuries, First aid techniques, Second Cycle Infant Education, Teacher training.

Introducció

A l'etapa d'infantil (0-6 anys) els infants tenen una gran curiositat innata que els porta a estar constantment explorant el seu entorn i els seus límits motrius (Serveis d'Ordenació Curricular d'Educació Infantil i Primària, 2016). Aquest fet, com nombrosos estudis assenyalen (Gabari i Sáenz, 2018; Embid, Felici, Gil, Onís i Varona, 2015; Longás, Longás i Riera, 2014), provoca que una gran part dels danys no intencionats infantils es produeixin en els centres educatius. Més concretament, Perea (2004) va anunciar que el 57% de les lesions no intencionades infantils es produeixen als centres escolars.

Tal com anuncia Piqué (2018), una de les tasques principals dels docents consisteix a mantenir la seguretat integral dels infants dins de l'entorn, per tant, esdevé clau el grau de formació dels docents sobre primers auxilis. Aquests coneixements permeten oferir una atenció ràpida i de qualitat, en el lloc de l'accident, essencial tant per atenuar les possibles seqüeles com per a salvar la vida de l'infant accidentat.

A més, hem de tenir en compte que cada vegada trobem més diversitat a les aules. Aquest fet comporta una major incidència d'infants amb patologies prèvies que necessiten, en certs moments, d'una intervenció mèdica per part dels docents. Tal com anuncia la Declaració Universal dels Drets de l'Infant (Assemblea General de les Nacions Unides, 1959), tots els infants tenen dret a l'educació i, per tant, a rebre les atencions necessàries que aquests necessiten a causa de la seva particular situació. Per això, un docent que té a l'aula un infant amb epilèpsia, ha de saber com actuar davant una crisi. És a dir, ha de saber aplicar les tècniques de primers auxilis en vers convulsions per tal de proporcionar-li les atencions necessàries donant resposta a la seva situació particular.

Malauradament, com demostren diversos estudis realitzats anteriorment (Piqué, 2018; Gaintza i Velasco, 2017; Madrigal i Palau, 2018; Alba, 2015a; 2015b), la formació dels docents i futurs docents en primers auxilis és insuficient. Per tant, s'ha detectat una falta de coneixements de primers auxilis en l'àmbit educatiu i la inexistència d'una plataforma destinada als docents per consultar els dubtes sobre primers auxilis. A conseqüència de la necessitat detectada, l'objectiu principal d'aquesta

recerca és elaborar un recurs digital, en format pàgina web, on els docents puguin consultar els seus dubtes en vers l'aplicació dels primers auxilis en els infants de 3-6 anys. Cal tenir en compte que posteriorment aquest recurs serà avaluat per poder determinar la seva funcionalitat i adequació.

Lesions no intencionades infantils en l'àmbit escolar

A Espanya, 2.384,4 milers d'infants compresos entre els 0 anys i els 4 anys han patit algun accident al llarg de 12 mesos (Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social, 2011). Aquest resultat ens mostra la gran incidència en la qual els infants pateixen accidents. Un 44,6% d'aquests accidents es produeixen en l'àmbit escolar, esdevenint aquest un espai d'especial risc (Asociación Española de Pediatría de Atención Primaria y Fundación Mapfre, 2014). A més, Longás et al. (2014) van determinar, a través de la implementació d'un instrument per registrar els danys no intencionat que tenien lloc en 30 centres escolars, al llarg de quatre cursos acadèmics, que a Catalunya un 5% dels infants sofreixen accidents i lesions en el context escolar. També van destacar que la gran majoria d'aquestes lesions es produïen en el pati (56,2%) o en el gimnàs (22%), esdevenint els moments de més risc l'esbarjo i les sessions d'Educació Física o Psicomotricitat, ja que són les estones on els infants realitzen un joc més físic. És a dir, encara que son espais escolars amb presència de l'educador, les activitats que es duen a terme son més obertes, potenciant que sigui un moment clau pels infants per posar a prova els seus límits motrius.

Per fer referència als accidents escolars farem servir la terminologia lesió no intencionada, ja que aquesta ens permet ser conscients que aquests accidents podrien evitar-se mitjançant una bona prevenció primària o una vegada produït el succés realitzant una eficient prevenció secundària (primers auxilis) per tal de disminuir al màxim les seqüeles derivades d'aquest dany (Gaintza i Velasco, 2017). Per tant, entenem el dany no intencionat com un succés evitable que provoca una lesió física i/o psíquica que es produeix de manera inesperada, causada per un conjunt de factors determinats que es poden prevenir i modificar (Longás et al. 2014).

Dins dels centres escolars es produeixen una gran varietat de lesions no intencionades, però segons Piqué (2018), les més comunes són febre, cures de ferides i cremades superficials. Encara que apareixen en un menor percentatge també destaquen a causa de la seva incidència en els centres escolars, les hemorràgies, l'ennuegament, el desmai, el traumatisme cranial, el RCP, les convulsions febrils, l'immobilització de fractures, el xoc anafilàctic i el control de problemes respiratoris.

L'atenció que rep l'infant lesionat en els primers minuts esdevé clau per poder garantir la seva supervivència, recuperació satisfactòria i qualitat de vida (Fajardo, Gómez, Corredor, Mondragón, Ortegón i Tovar, 2009). Davant d'aquestes lesions no intencionades infantils en l'àmbit escolar, els encarregats de donar una primera resposta a aquesta són els docents. Així doncs, els docents han de tenir uns mínims coneixements sobre com donar una primera resposta (primers auxilis) a l'infant lesionat o malalt fins que arribi l'equip d'assistència sanitària (Madrigal i Palau, 2018).

Primers auxilis

Els primers auxilis fan referència a la primera actuació que es realitza davant una víctima d'una lesió no intencionada o malaltia sobtada, en la qual es troba en perill la seva salut, fins a l'arribada de l'equip assistencial especialitzat. Aquesta primera actuació consisteix en un conjunt de mesures sanitàries que s'han d'aplicar amb urgència, en el mateix lloc dels fets, amb l'objectiu d'evitar la mort, no agreujar la situació, alleugerir el dolor, evitar infeccions o lesions secundàries i ajudar a la recuperació de l'afectat (Chiarelli i Dabas, 2020).

Per poder realitzar una bona aplicació d'aquestes mesures és essencial que la persona mantingui la calma sense perdre de vista la noció i gravetat de la situació. A més, d'actuar amb rapidesa, responsabilitat i decisió (Acevedo, Castaño, Garzón, Escobar i Tenorio, 2009).

Podem trobar gran varietat de situacions que necessiten l'aplicació de tècniques de primers auxilis, però depenent la situació s'ha de realitzar una intervenció o una altra. Per tant, esdevé essencial conèixer quina és l'actuació que s'ha de realitzar en cada situació que requereix l'aplicació de primers auxilis en les escoles.

El primer pas davant d'un infant en risc és l'avaluació de l'estat d'aquest i la identificació de les situacions que requereixen primers auxilis. Aquesta avaluació i identificació de la situació rep el nom de valoració primària (Madrigal i Palau, 2018). La conducta PAS és una valoració primària la qual consta de tres moments:

1. **Protegir**, tant a nosaltres com a la víctima per tal de prevenir nous accidents.
2. **Alertar**, demanar ajuda i trucar al 112
3. **Socórrer**, valorar i actuar

Per tal de realitzar la valoració de l'infant se segueix l'ABC. Aquest consisteix a realitzar una valoració ràpida de l'infant lesionat sense mitjans tècnics. En primer lloc, es realitza una valoració de la **via aèria (A)**, després es comprova la **respiració (B)** i, per finalitzar, s'observa si hi ha una correcta **circulació sanguínia (C)**. Aquesta valoració ens permet tenir una coneixença global sobre l'estat de l'infant la qual comuniquem al Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) de manera telefònica. A partir d'aquesta informació poden realitzar una primera valoració de la gravetat de l'infant i indicar-nos quina és la millor manera d'actuar (Madrigal i Palau, 2018).

Actualment s'han realitzat diversos estudis (Gaintza i Velasco, 2017; Piqué, 2018) sobre el grau de coneixement dels docents sobre les tècniques de primers auxilis. Gaintza i Velasco (2017) van determinar, a partir del seu estudi, que els coneixements que presenten el professorat tant d'infantil com de primària en primers auxilis són deficients. La qual cosa comporta que no es pot garantir que la resposta d'aquests sigui adequada en vers les situacions que exigeixen l'aplicació d'aquestes tècniques, ja que un gran percentatge de docents tenen conceptes erronis sobre aquestes o simplement les desconeixen. Un altre aspecte que determinen és la necessitat de la formació dels docents per tal de garantir que l'actuació d'aquests sigui adequada i, per tant, potenciant una disminució de les repercussions dels danys derivats de l'accident. A més, aquesta formació proporciona un augment de l'autoconfiança del professorat potenciant la seva voluntat d'actuar davant de situacions d'accident. Reforçant l'anteriorment anomenat Piqué (2018) va determinar, a partir del seu estudi, que el col·lectiu de docents està poc o gens preparat per respondre davant d'un incident sanitari que comporta l'aplicació de tècniques de primers auxilis. A més, determina que la principal causa d'aquesta falta de preparació és la insuficient formació específica que reben durant els estudis de Grau que

acrediten per l'exercici de docència. Per corregir l'anteriorment anomenat, posa èmfasis en la importància de què el Departament d'Ensenyament i de Salut treballin conjuntament per tal de repensar el pla d'estudis dels graus destinats a la docència i elaborar un registre unificat de les incidències que tenen lloc en l'àmbit escolar.

A més, també s'han realitzat diversos estudis (Madrigal i Palau, 2018; Alba, 2015a; 2015b) per determinar si després de la implementació d'una intervenció formativa els coneixements, sobre primers auxilis, augmentaven o no. Alba (2015a; 2015b), a partir del seu estudi, va posar de manifest que els coneixements dels docents en primers auxilis són deficitaris, ja que desconeixien algunes tècniques sobre com actuar i altres les aplicaven de forma errònia. Va detectar que els docents que anteriorment havien realitzat alguna formació els seus coneixements eren més adequats i havien augmentat. També, l'estudi de Madrigal i Palau (2018) va determinar que el grau de coneixements en primers auxilis per part del professorat és heterogeni, però el nivell global de formació és baix. Aquest estudi també coincideix amb els anteriors destacant que els docents que anteriorment havien rebut alguna formació complementària sobre primers auxilis tenien més coneixements que els quals no n'havien rebut cap. I, que després de la seva intervenció formativa els coneixements d'aquests augmenten de manera determinant respecte els inicials.

En canvi, no hi ha cap estudi que se centri en detectar les necessitats formatives dels docents i, a partir d'aquesta identificació dels seus coneixements teòric-pràctics, elaborar un recurs que doni la possibilitat als docents d'augmentar els seus coneixements i actualitzar-los al llarg de la seva vida professional. Aquest instrument permetria donar una resposta de qualitat davant d'una situació d'accident no intencionat. A més, cal destacar que actualment no hem trobat cap plataforma digital gratuïta, en format pàgina web, dirigida a la formació continuada dels docents en tècniques de primers auxilis, en la qual puguin cercar informació sobre com actuar davant de diverses situacions, accidents no intencionats. Ja que aquests, exigeixen una primera actuació per part del docent per garantir la supervivència, recuperació satisfactòria i qualitat de vida de l'infant lesionat. Així doncs, l'objectiu principal d'aquesta recerca és elaborar i avaluar un recurs digital, en format pàgina web, on els docents d'educació infantil

puguin consultar els seus dubtes en vers l'aplicació dels primers auxilis en els infants de 3-6 anys.

L'estudi es divideix en tres fases: detecció de necessitats, elaboració d'un recurs digital i avaluació del recurs digital. Els objectius per cada una de les fases són els següents:

Detecció de necessitats:

- Identificar quines són les lesions no intencionades infantils que més apareixen en les escoles.
- Conèixer la rellevància que donen els docents sobre la coneixença de les tècniques de primers auxilis envers la seva professió.
- Detectar els coneixements dels docents de parvulari en vers l'aplicació dels primers auxilis en els infants de 3-6 anys per tal de determinar les seves necessitats formatives.

Disseny d'un recurs digital

- Elaborar un recurs digital, en format pàgina web, on els docents d'educació infantil puguin consultar els seus dubtes en vers l'aplicació dels primers auxilis en els infants de 3-6 anys.

Avaluació del recurs digital

- Avaluar el recurs digital dissenyat, en format pàgina web, per conèixer la funcionalitat d'aquest i l'adequació al col·lectiu de docents.

Mètode

L'estudi consisteix en un projecte d'investigació-acció, descriptiu, transversal i de camp, emmarcat en el paradigma socio-crític. La metodologia que es durà a terme combina l'anàlisi quantitatiu i qualitatiu.

Fase 1: Detecció de necessitats

Participants: La mostra per la detecció de necessitats ha estat formada per 442 docents del segon cicle d'Educació Infantil de tota Catalunya. Del total dels docents cal destacar que el 91.6% eren dones, el 7,7% homes i el 0.7% no se senten identificats/des amb cap gènere. El rang d'edat estava comprès entre 21-64 anys, esdevenint la mitjana 43 anys i la moda 39 anys. En relació amb els anys d'experiència trobem una gran variabilitat, ja que aquests oscil·len entre 1 any i 45 anys, encara que la mitjana és 18 anys i la moda 20 anys d'experiència.

Instrument: Un qüestionari en línia ([Annex 1](#)) format per 24 preguntes tancades d'opció múltiple i 6 preguntes obertes. El qüestionari s'ha dissenyat adhoc mitjançant un quadre de comandament ([Annex 2](#)) que parteix dels objectius de la recerca. A més, aquest qüestionari ha estat validat per Ariadna López Rubio, infermera i instructora en Suport Vital Bàsic i Desfibril·lació Externa Automàtica (SVB+DEA), abans de divulgar-lo.

Procediment de recollida i anàlisi de dades: Per tal d'obtenir el màxim de respostes, s'ha enviat un qüestionari anònim als correus de les escoles de Catalunya obtinguts del Directori de centres educatius que proporciona el Departament d'Ensenyament. A més, mitjançant el contacte amb diferents mestres se'ls ha demanat que difonguin el qüestionari als seus companys de professió. Tots els participants han participat de forma voluntària i han estat prèviament informats dels objectius de la recerca abans de contestar el qüestionari. Després de tres setmanes d'haver compartit el qüestionari es va procedir a tancar-lo i analitzar les dades recollides per donar resposta als objectius específics.

Fase 2: Elaboració del Recurs Digital

Destinatari: Els destinataris són el col·lectiu de docents, més concretament, els docents que es troben treballant en el segon cicle d'Educació Infantil. Això és degut al fet que l'explicació de les actuacions va dirigida a l'actuació en infants compresos entre 3-6 anys.

Fase 3: Avaluació del Recurs Digital

Participants: La mostra per l'avaluació del web ha estat formada per 44 docents o futurs docents del segon cicle d'Educació Infantil de tota Catalunya. Del total dels docents cal destacar que el 88.6% eren dones i el 11.4% homes. El rang d'edat està comprès entre 18-65 anys, esdevenint la mitjana 42.07 anys, la mediana 44 anys i la moda 34 anys. En relació amb els anys d'experiència trobem una gran variabilitat, ja que aquests oscil·len entre 1 any i 45 anys, encara que la mitjana és 18.68 anys, la mediana 18.5 anys i la moda 25 anys d'experiència.

Instrument: Un qüestionari en línia ([Annex 4](#)) format per 9 preguntes tancades d'opció múltiple i 3 preguntes obertes. El qüestionari s'ha dissenyat adhoc mitjançant un quadre de comandament ([Annex 5](#)) que parteix dels objectius de la recerca.

Procediment de recollida i anàlisi de dades: Es va enviar el qüestionari als participants que en la detecció de necessitats van proporcionar, de forma voluntària, el seu correu electrònic per rebre l'enllaç del recurs digital elaborat i participar en la seva avaluació. Una vegada rebudes les respostes dels docents, es va procedir a tancar el qüestionari i analitzar les dades recollides amb la finalitat de detectar l'adequació i la funcionalitat del web.

Resultats i Discussió

Fase 1: Detecció de necessitats

En primer lloc, pel que fa al primer objectiu de l'estudi que fa referència a la rellevància que donen els docents sobre la coneixença de les tècniques de primers auxilis envers la seva formació, el 89,6% dels docents consideren que és bastant i/o molt important la formació en primers auxilis durant la formació dels docents ([Annex 8; Gràfica 4](#)) i el 55.9% dels docents consideren que cada any s'hauria d'impartir formació sobre aquest àmbit en les escoles ([Annex 8; Gràfica 3](#)). Aquest fet també el veiem exemplificat en diversos estudis anteriors (Belayutham, Bin Zakaria, Joseph, Narayanan, Subrmanian, Venugopal Nair, 2015; Madrigal i Palau, 2018) els quals proposen que s'hauria d'impartir una formació continuada i permanent als docents al

voltant d'aquest tema per mantenir-los actualitzats i anar recordant els conceptes apresos anteriorment.

Malgrat la rellevància que atorguen a aquesta formació el 65.1% dels docents consideren que actualment en l'àmbit educatiu no se li dóna importància necessària ([Annex 8; Gràfica 5](#)). Això ho podem observar, ja que dels 442 docents que han participat en l'estudi, únicament un 14.26% han rebut aquesta tipologia de formació al llarg dels seus estudis de grau. Segons Basanta, Navarro i Penelas (2016) únicament un 12.5% dels centres universitaris imparteixen aquesta tipologia d'aprenentatges. Cal destacar que Piqué (2018) en el seu estudi va trobar que un 87% dels docents consideraven que no es donava importància de la formació en primers auxilis en l'àmbit educatiu. Encara que el resultat extret del nostre estudi pot resultar alarmant (65.1%), esdevé positiu que aquest hagi disminuït, ja que demostra que a poc a poc s'està aconseguint una conscienciació al voltant d'aquest tema.

Pel que fa a la tipologia de formació que han rebut els docents, cal destacar que un 47.52% dels participants afirmen que la formació que tenen al voltant d'aquest tema, ha sigut continuada de caire voluntaria. I, alarmantment, un 20.25% no han rebut cap mena de formació ([Annex 7; Taula 1](#)), resultat bastant similar a l'obtingut per Piqué (2018) al seu estudi, en el qual va determinar que un 32% no tenien formació. Tanmateix, tot i que un 63.9% dels docents enquestats consideren que tenen coneixements (40.5% suficient, 19.9% alt i 4.5% molt alt) per actuar en situacions que requereixen l'aplicació de tècniques de primers auxilis, preocupantment, encara hi ha un 35.1% que consideren que els seus coneixements són insuficients (12% molt baix i 23.1% baix) ([Annex 8; Gràfica 1](#)). A més, cal destacar que un 45% de la mostra enquestada considera que els mestres no estan preparats per poder aplicar les tècniques de primers auxilis en situacions de malaltia o de lesió no intencionada ([Annex 8; Gràfica 2](#)). Aquests resultats coincideixen amb estudis anteriorment realitzats els quals també assenyalen que el percentatge de docents que consideren que tenen un bon nivell de formació és baix: 16,62% (Gaintza i Velasco, 2016) i 15.5% (Pehlivan, Sönmez i Żurawiński, 2014).

En segon lloc, pel que fa a la identificació sobre quines són les lesions no intencionades infantils que més apareixen en les escoles, és a dir, el segon objectiu de l'estudi, podem extreure els següents resultats.

Els docents, al llarg de la seva vida professional, han hagut de donar resposta a les següents situacions ([Annex 8; Gràfica 6](#)): ferides (91.1%), febre (86.2%), hemorràgia nasal o epistaxis (85.3%), contusions (56%), al·lèrgies (44%), fractures o luxacions (40.4%), convulsions (31.9%), hipoglucèmia (21.5%), lipotímia (18.1%), atacs d'asma (16.7%), pèrdua de coneixement (15.6%), ennuiegament o obstrucció de la via aèria per un cos estrany (OVACE) (13.5%), aturada cardiorespiratòria (ACR) (1.1%), epilèpsia (1%), atac d'ansietat (0.6%), objectes a diverses cavitats del cos (0.4%), espasmes del plor (0.4%), covid-19 (0.2%), dissecció aòrtica (0.2%), bloqueig mandibular (0.2%), malaltia mental (0.2%) i malalties estranyes (0.2%).

Comparant els resultats extrets amb altres estudis (Muñoz, 2009; Navarrete, 2010; Creu Roja, 2015; Piqué, 2018) podem observar que tots coincideixen que les situacions que apareixen més freqüentment en els centres educatius són: ferides, contusions, febre i hemorràgies, principalment nasals.

En tercer lloc, pel que fa a la detecció dels coneixements, tant pràctics com teòrics, dels docents de parvulari en vers l'aplicació dels primers auxilis, és a dir, el tercer objectiu de l'estudi, podem extreure els següents resultats.

Si analitzem les respostes dels docents de forma global, podem destacar que l'interval de respostes encertades oscil·la entre un 26.67% i un 100% ([Annex 8; Gràfica 7](#)). A més, cal destacar que la mitjana dels encerts la trobem en el 78,13%. Aquests resultats, encara que ha primera vista puguin semblar positius, realment són preocupants, ja que les preguntes eren de conceptes bàsics els quals tot docent hauria de conèixer. A més, en moltes ocasions, hi ha hagut errors en la resposta escollint l'opció que esdevé més perjudicial per a l'infant.

Aquest dèficit en els coneixements bàsics en primers auxilis dels docents també s'ha estat detectat en estudis realitzats anteriorment (Alba, 2014a i 2014b; Muñoz, 2009; Alquézar, 2010; Calderón, Costillo, Cubero i Ruiz, 2011). A més, la recerca

realitzada per Gaintza i Velasco (2016) va exposar que aquesta falta de coneixements en primers auxilis és degut a una falta de formació dels docents al llarg dels seus estudis universitaris. En el present estudi també hem detectat aquesta mancança en la formació dels docents en els seus estudis universitaris, ja que, com s'ha dit anteriorment, únicament un 14,26% de la mostra va rebre formació en primers auxilis al llarg dels seus estudis de magisteri.

En quart lloc, en relació amb el concepte de primers auxilis, podem observar que un 71,04% dels docents tenen clar que la intervenció que es realitza davant un infant malalt o que ha tingut una lesió no intencionada és immediata, limitada i temporal. En canvi, un 17,42%, de forma errònia, considera que aquesta actuació és il·limitada i un 11,54% que és permanent ([Annex 8; Gràfica 8](#)).

En relació amb les convulsions infantils, es va preguntar com han d'actuar si un infant es troba convulsionant; un 59,72% van respondre de forma correcta que s'ha de procurar que l'entorn esdevingui el més segur possible per l'infant. En canvi, de forma errònia, un 29,19% va respondre que s'hauria de posar els dits dins de la boca de l'infant per treure-li la llengua, la qual cosa pot provocar una lesió en la mandíbula de l'infant i una lesió dels dits del docent, i un 11,09% va respondre que s'hauria d'immobilitzar l'infant per evitar que aquests es lesioni, la qual cosa pot provocar lesions físiques en l'infant ([Annex 8; Gràfica 11](#)).

En relació amb les contusions, podem detectar que un 50,50% dels docents coneixen que han de posar fred a la zona contusionada i elevar l'extremitat. En canvi, de forma errònia, un 48,40% no elevarien l'extremitat, la qual cosa provocaria que segueix-hi arribant un flux sanguini alt a l'articulació, i un 1,10% posarien calor en la zona afectada, la qual cosa provoca una dilatació de les venes ([Annex 8; Gràfica 12](#)). En les dues situacions errònies podem observar que el flux sanguini seguiria sent alt provocant que si hi ha algun trencament, total o parcial, d'alguna vena l'infant perdi més quantitat de sang provocant que la seva situació empitjori.

Pel que fa a l'ennuegament es van realitzar dues preguntes, una en relació amb una obstrucció parcial de la via aèria i una en relació amb una obstrucció total de la via aèria. Fent referència a la primera, un 17,70% dels docents van respondre

encertadament que quan un infant es troba en aquesta situació s'ha de potenciar que aquest tossi. En canvi, de forma errònia, un 39,60% procedirien a realitzar-li la maniobra Hemlich i un 12,70% a donar-li cops a l'esquena ([Annex 8; Gràfica 14](#)). En les dues respostes errònies podem observar que si es pot expulsar de forma natural l'objecte, sempre és millor, ja que evites provocar lesions secundàries a causa de la teva intervenció. Fent referència a la segona, un 72,90% dels docents van respondre encertadament que quan un infant es troba en aquesta situació s'he li ha de donar cinc cops a l'esquena a l'infant i realitzar la maniobra Heimlich. En canvi, de forma errònia, un 5,20% procedirien a fer tossir l'infant i un 21,90% el col·locarien boca amunt i començarien a realitzar-li la RCP ([Annex 8; Gràfica 15](#)). En la primera resposta errònia cal tenir en compte que quan un infant té la via aèria totalment obstruïda no pot respirar i, per tant, tampoc tossir, ja que no té flux d'aire. En canvi, en relació amb la segona resposta errònia, la RCP s'ha d'aplicar únicament quan la persona o infant es troba inconscient i no respira, ja que l'aplicació d'aquesta maniobra, si no es realitza correctament, pot esdevenir perjudicial a l'infant.

En relació amb l'epistaxi o hemorràgia nasal, un 62,4% dels docents procedirien de forma correcta a col·locar l'infant amb el cap lleugerament inclinat cap endavant. En canvi, de forma errònia, un 10,60% va respondre que procediria a col·locar el cap lleugerament inclinat cap endarrere i un 26,90% en posició vertical respecte el tronc ([Annex 8; Gràfica 21](#)). En relació amb les dues respostes errònies esdevé essencial tenir en compte que davant d'una hemorràgia nasal el més important és ajudar a expulsar la sang de forma natural per la fosa nasal, evitar que aquesta baixi per la faringe i acabi en la laringe o la tràquea, i ajudar a fer que pari de forma natural amb una mica de pressió en la zona. Per això, esdevé tan important la posició del cap.

Per finalitzar, podem destacar que un 53.7% no coneix cap recurs en relació amb les tècniques de primers auxilis. A més, una gran part dels docents que coneixen algun recurs, un 46.3%, és a causa dels coneixements que han adquirit en diversos cursos que han realitzat al llarg de la seva vida laboral en relació amb els primers auxilis. Tenint en compte l'anteriorment anomenat, un 98.8% de la mostra considera que seria necessari l'elaboració d'un recurs digital gratuït que tracti les tècniques de primers auxilis per a

docents, tant de forma informativa com formativa. I només un 2.2% considera que no seria necessari l'elaboració d'aquest recurs ([Annex 8; Gràfica 23](#)).

Fase 2: Disseny del recurs

Per donar resposta al quart objectiu de l'estudi, elaborar un recurs digital, en format pàgina web, on els docents d'educació infantil puguin consultar els seus dubtes en vers l'aplicació dels primers auxilis en els infants de 3-6 anys, es va elaborar una pàgina web realitzada a partir d'un Google SITE. Aquest format s'ha escollit perquè és gratuït, de fàcil accés i permet la divulgació del recurs perquè arribi al major col·lectiu de docents possibles. El SITE està organitzat en diferents seccions.

En un primer lloc trobem la [pàgina principal](#) (figura 1) en la qual s' incita a investigar al voltant de la rellevància dels primers auxilis i sobre les actuacions que s'han de portar a terme en diverses situacions de risc per la salut de l'infant, amb els enllaços pertinents a les pestanyes on es tracten aquests temes.

Figura 1: Portada del web

En segon lloc, troben la pestanya anomenada [Rellevància dels Primers Auxilis](#), en la qual s'exposen les dades més rellevants sobre la incidència de les lesions no intencionades escolars (figura 2), la definició dels primers auxilis (figura 3) i l'argumentació de la seva importància en Educació Infantil (figura 4).

Figura 2: Rellevància dels Primers Auxilis

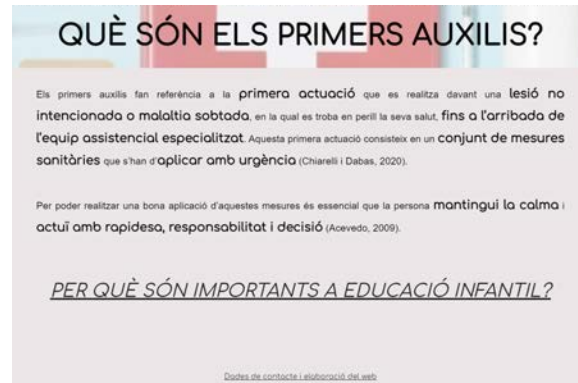

Figura 3: Definició dels Primers Auxilis

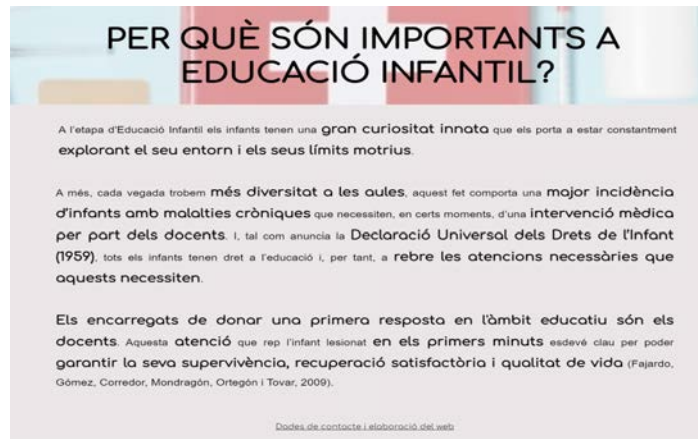

Figura 4: Importància dels Primers Auxilis en Educació Infantil

En tercer lloc, troben tres apartats interconnectats: [Situacions d'Urgència](#), [Lesions no Intencionades](#) i [Malalties Cròniques](#). En aquestes pestanyes es presenten

Figura 5: Subapartats dins de Convulsions

diferents situacions que requereixen l'aplicació de tècniques de primers auxilis. Cada situació es presenta a partir dels següents subapartats (figura 5): Què és?; Quins símptomes presenta? (excepte Lesions no Intencionades); Com s'ha d'actuar?; i Vols saber més?

En quart lloc, troben la secció de les [Maniobres](#), en la qual s'explica pas per pas com col·locar l'infant en Posició Lateral de Seguretat, com realitzar-li la RCP Bàsica i, per finalitzar, com portar a terme la maniobra d'Heimlich (figura 6).

Figura 6: Realització de la Maniobra de Heimlich

En cinquè lloc, troben l'apartat de la [Farmaciola](#) on s'exposa la disposició d'aquesta i els materials que s'han de trobar en el seu interior. En sisè lloc, troben les [Referències Bibliogràfiques](#) emprades per l'elaboració del web. I, en darrer lloc, troben l'apartat [Qui sóc?](#) on es presenta l'editora del web, l'objectiu del web, d'on va sorgir el projecte de la seva elaboració i, finalment, les dades de contacte amb el qüestionari d'avaluació d'aquest per poder-lo anar millorant constantment.

Fase 3: Avaluació del web

En relació amb el cinquè objectiu de la recerca, avaluar el recurs digital dissenyat, en format pàgina web, per conèixer la funcionalitat d'aquest i l'adequació al col·lectiu de docents, els resultats obtinguts es divideixen en tres blocs: funcionalitat, adequació i aspectes a millorar.

En primer lloc, en relació amb la funcionalitat del web, un 100% de la mostra va respondre que el recurs elaborat dona resposta a les necessitats formatives, al voltant dels primers auxilis, dels docents de segon cicle d'educació infantil ([Annex 8; Gràfica 24](#)). A més, també un 100% dels mestres van exposar que el web havia donat resposta als dubtes que tenien al voltant de les primeres actuacions davant de situacions de lesions no intencionades o urgències (2,27% respon, 31,82% respon bastant i 65,91%

respon molt) ([Annex 8: Gràfica 25](#)). Tanmateix, un 95,45%, consideren que aquesta els seria d'ajuda davant d'un cas d'urgència ([Annex 8: Gràfica 26](#)).

En segon lloc, en relació amb l'adequació del web, primerament destacar que en cap dels aspectes avaluats pels docents es va rebre una retroacció negativa. En relació amb l'estètica global del web un 68,18% dels docents va respondre que era molt estètica ([Annex 8: Gràfica 27](#)), més concretament, un 61,36% van exposar que les imatges acompanyen de forma molt explicativa el text ([Annex 8: Gràfica 28](#)). En aquest sentit, un 68,18% van destacar que la informació estava molt organitzada ([Annex 8: Gràfica 29](#)). Tanmateix, un 72,73% de la mostra, va remarcar que la informació i el vocabulari és molt comprensible i adequat, i un 27,27% que ho és bastant ([Annex 8, Gràfica 30](#)).

Per concloure, en relació amb els aspectes a millorar, destacar que un 76,74% de la mostra va exposar que, des del seu punt de vista, no s'havia d'aplicar cap mena de millora. Un 11,63% van exposar que el web és molt correcte encara que hi ha aspectes que podrien implementar-se per tal de millorar la seva funcionalitat i adequació. Els suggeriments proporcionats van ser els següents: creació d'un apartat amb un recull de cursos actuals en relació amb els primers auxilis, proporcionar eines per treballar les tècniques de primers auxilis amb els infants, creació d'un apartat on els docents puguin exposar els seus dubtes i aquests siguin respostos, creació d'un apartat amb les ubicacions dels centres de salut o hospitals més propers i els seus telèfons de contacte i proporcionar més vídeos on exemplifiquin la teoria exposada en relació amb les actuacions. Per finalitzar, un 11,63% van respondre que hi ha aspectes a millorar, més concretament, un 6,98% feien referència a l'organització del web i un 4,65% a les expressions emprades en aquest ([Annex 8, Gràfica 31](#)).

Conclusions

L'objectiu d'aquest estudi era l'elaboració d'un recurs digital, gratuït i en línia on els docents de segon cicle d'educació infantil puguin consultar els seus dubtes en relació amb les tècniques de primers auxilis. Aquesta elaboració va partir de la detecció de necessitats realitzada prèviament per identificar les lesions no intencionades infantils més freqüents a les escoles i conèixer tant la rellevància que l'àmbit educatiu

proporciona als primers auxilis com els coneixements que tenen els docents en vers aquests.

Un cop finalitzada la recerca, a partir de la cerca bibliogràfica i de la detecció de necessitats, es pot afirmar que cada vegada els docents de segon cicle d'educació infantil són més conscients de la importància de la formació en primers auxilis i de la seva manca de coneixements (Gaintza i Velasco, 2016). Però, per desgràcia, en relació amb l'àmbit educatiu, encara no se li ha proporcionat la rellevància suficient a aquesta tipologia d'aprenentatges. Aquest fet el podem observar exemplificat en la manca de formació en primers auxilis en els estudis de Grau (Piqué, 2018; Basanta et al. 2016). A més, s'ha detectat que una part del col·lectiu de docents tenen interioritzades actuacions de primers auxilis de forma errònia, la qual cosa pot acabar provocant una lesió secundària en l'infant o l'agreujament de la primària (Gaintza i Velasco, 2016).

Després de la realització i avaluació del recurs digital, en format pàgina web, per donar resposta a les necessitats formatives detectades, es va poder determinar que aquest web esdevenia una eina eficaç pel col·lectiu de docents. I, per tant, una aportació per la societat, ja que mitjançant aquest es pot garantir una actuació més eficaç dels mestres davant una lesió no intencionada, una malaltia crònica o una situació d'urgència la qual garanteixi el màxim benestar de l'infant, encara que un petit percentatge consideren que hi ha aspectes a millorar en relació amb l'organització del web i les expressions emprades en aquest. A més, els docents també van expressar el seu interès perquè aquest recurs també incloguis: un recull de cursos actuals els quals puguin cursar al voltant dels primers auxilis, vídeos explicatius al voltant de les maniobres i les actuacions, un recull d'eines i recursos per treballar els primers auxilis amb els infants, un apartat on ells puguin expressar els seus dubtes concrets i se'ls siguin respostos i un recull amb les ubicacions i telèfons de contacte dels centres sanitaris i hospitals més propers.

Tanmateix, com a limitació de l'estudi, cal tenir en compte que els docents no únicament haurien de comptar amb un recurs digital on poder consultar els seus dubtes sinó que també hi haurien de rebre una formació teòrica-practica presencial anual al voltant dels primers auxilis infantils en el centre educatiu. A més, també destacar que el web es troba en català, la qual cosa comporta que únicament la puguin emprar docents

del segon cicle d'educació infantil de Catalunya o que entenguin el català. Per tant, si fos factible continuar amb aquest estudi, després d'incorporar en el web els aspectes a millorar proporcionats pels docents mitjançant l'enquesta d'avaluació, realitzaria també el web en Castellà per poder arribar a un col·lectiu major de docents. A continuació, el següent pas a dur a terme, seria l'elaboració d'aquestes sessions presencials i la seva corresponent implementació en els centres educatius.

Per concloure, com a societat, hem de ser conscients de la importància de les tècniques de primers auxilis per poder garantir la salut dels infants en els centres escolars, ja que aquests, principalment en l'etapa d'educació infantil, tenen una gran curiositat innata que els porta a estar constantment explorant el seu entorn i els seus límits motors (Serveis d'Ordenació Curricular d'Educació Infantil i Primària, 2016).

Referències Bibliogràfiques

Acevedo, A., Castaño, C., Garzón, ES., Escobar, J., Tenorio, D. (2009). Efectividad de Intervenciones Educativas en Primeros Auxilios. *Investigaciones Andina*, 11(18), 81-91.

Alba, R. (2015a). Primeros auxilios dirigidos al personal docente del ámbito escolar. *Revista Educativa Hekademos*, 17(1), 85-92.

Alba, R. (2015b). Educación para la salud en primeros auxilios dirigida al personal docente del ámbito escolar. *Enfermería Universitaria*, 12(2), 88-92.

Alquézar, M. (2010). Primeros auxilios en la Educación Física: Propuesta didáctica para primaria. *Revista Arista Digital*, 3(1), 509-516.

Asociación Española de Pediatría de Atención Primaria. (2019). *Guía de ayuda para centros docentes. Manejo práctico de los problemas de salud pediátricos más frecuentes. Consejos para el profesorado y los cuidadores escolares*. Lúa Ediciones 3.0. https://www.aepap.org/sites/default/files/documento/archivos-adjuntos/educacion_para_la_salud.pdf

Asociación Española de Pediatría de Atención Primaria y Fundación Mapfre. (2014). *Accidentes en la población infantil española*. Fundació Mapfre.

Asamblea General de les Nacions Unides. (20 de Novembre de 1959). *Declaració Universal dels Drets de l'Infant*. UNICEF.

Austin, M., Crawford, R., i Klaassen, B. (2016). *Manual de primeros auxilios: Avalado por la Cruz Roja*. Penguin Random House.

Basanta, S., Navarro, R., Penelas, G. (2016). ¿Tienen las futuras maestras y maestros de educación primaria la formación necesaria para iniciar las maniobras de reanimación cardiopulmonar en caso de emergencia escolar? Un estudio descriptivo. *Educar*, 52(1), 149-168.

Belayutham, L., Bin Zakaria, S., Joseph, N., Narayanan, T., Subrmanian, A. M., Venugopal Nair, A. (2015). Awareness, attitudes and practices of first aid among school

teachers in Mangalore, South India. *Journal of Primary Health Care*, 7(4), 274-281.

Calderón, M., Costillo, E., Cubero, J., Ruiz, C. (2011). La educación para la salud en el Espacio Europeo de Educación Superior. *Publicaciones: Revista de la Universidad de Granada*, 41(1), 51-63.

Chiarelli, C. y Dabas, D. (2010). *Primeros Auxilios: Guía básica para actuar ante una emergencia*. Emergencias Sociedad Anónima.

Creu Roja. (2015). *Primers auxilis en nadons i nens: Cada vegada més a prop de les persones* (1ªed). Creu Roja Espanyola.

Embidi, P., Felici, C., Gil, M., Onís, E., Varona, I. (2015). Lesiones no intencionadas en el centro escolar: ¿de qué estamos hablando?. *Revista de Pediatría de Atención Primaria*, 17(1), 333-339.

Fajardo, A., Gómez, I., Corredor, D., Mondragón, G., Ortegón, J., Tovar, D. (2009). Módulo educativo sobre emergencias escolares. *Aquichan*, 9(1), 50-61.

Gabari, MI., Sáenz, R. (2018). Claves infantiles para prevenir la siniestralidad en el contexto escolar. *Gaceta Sanitaria*, 32(5), 405-410.

Gaintza, Z., Velasco, Z. (2017). Análisis del Grado de Formación de Primeros Auxilios del Profesorado en Activo de Educación Infantil y Primaria. *Formación Universitaria*, 10(2), 67-78.

Generalitat de Catalunya. (2021). *La farmaciola a l'escola*. <http://medicaments.gencat.cat/ca/ciutadania/informacio-i-consells/preguntes-frequents/com-cal-desar-els-medicaments/la-farmaciola-a-lescola/#bloc1>

Longás, E., Longás, J., Riera, J. (2014). Daños no intencionados en la escuela. Estudio de su incidencia en escolares de Cataluña. *Educar*, 50(2), 243-263.

Madrigal, E., Palau, V. (2018). *Avaluació del coneixement i recursos en primers auxilis de personal docent d'educació infantil i primària [Treball fi de grau]*. Universitat Rovira i Virgili.

Marín, F., i Viver, N. (2019). *Guía práctica de primeros auxilios*. RBA.

Mateu, J. (2007). *Primeros auxilios infantiles*. Hispano Europea.

Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social. (2011). *Encuesta Nacional de Salud de España (ENSE)*.

<https://pestadistico.inteligenciadegestion.mscbs.es/publicoSNS/I/ense/2011/i/accidentes-en-los-ultimos-12-meses/sexo-y-grupo-de-edad>

Muñoz, E. (2009). La actitud innovadora del docente ante los accidentes más comunes: el botiquín de primeros auxilios. *Revista digital innovación y experiencias educativas*, 22(1), 1-10.

Navarrete, R. (2010). La actuación del docente en educación física ante el accidente escolar. *Revista Portal-deportivo*, 19(1), 1-15.

Pehlivan, A., Sönmez, Y., Żurawiński, W. (2014). Knowledge levels of pre-school teachers related with basic first-aid practices, Isparta sample. *Turkish Archives of Pediatrics*, 49(1), 238-246.

Perea, R. (2004). << La escuela como medio para la promoción y educación para la salud >>. En: Perea, R. (dir.). *Educación para la salud* (103-121). Díaz de Santos.

Piqué, I. (2018). *Els primers auxilis sanitaris a l'escola: una necessitat pel mestre?* [Treball final de grau]. Universitat Ramon Llull.

San Jaime, A. (2011). *Actuaciones básicas en primeros auxilios: Cómo actuar ante las emergencias médicas en casa, en la calle, en el trabajo o en la escuela*. Tébar.

Serveis d'Ordenació Curricular d'Educació Infantil i Primària (2016). *Curriculum i orientacions educació infantil segon cicle*. Serveis de Comunicació i Publicacions. <http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/curriculum/curriculum-infantil-2n-cicle.pdf>

Vendrell, J. (2013). *Primeros Auxilis: Guía esencial de prevención, diagnóstico y tratamiento de lesiones y enfermedades*. LIBSA.

Annexos

Annex 1: Qüestionari detecció necessitats

Primers auxilis escolars

Benvolgut/da,

Sóc la Judith Moreno Jiménez, alumne de 4t d'Educació Infantil de la FPCEE Blanquerna (Universitat Ramon Llull). Actualment estic realitzant el meu treball final de grau, el qual tracta sobre els primers auxilis en el segon cicle d'educació infantil. L'objectiu principal d'aquest projecte és detectar les necessitats formatives dels docents per tal d'elaborar un recurs digital gratuït en línia que doni resposta a aquestes necessitats.

En aquest sentit, us demano la vostra col·laboració contestant aquest qüestionari que no us ocuparà més de 5-10 minuts. A més, contestar aquest qüestionari et permetrà conèixer el teu grau de coneixements en relació amb els primers auxilis escolars infantils.

Les vostres dades i respostes seran tractades de manera anònima respectant la confidencialitat.

En cas d'algun dubte o més informació podeu posar-vos en contacte amb mi mitjançant el següent correu: judithmj@blanquerna.url.edu.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració.

*** Obligatòria**

Autoritza la seva participació en la recerca? *

Sí

No

Gènere *

Femení

Masculí

No em sento identificat/da amb cap gènere

Edat *

La vostra resposta _____

Anys d'experiència laboral en l'àmbit educatiu *

La vostra resposta _____

Coneixes algun recurs o fas servir algun recurs en relació amb les tècniques de primers auxilis?

La vostra resposta _____

En quin grau consideres que és necessari l'elaboració d'un recurs digital gratuït que tracti les tècniques de primers auxilis per a docents, tant de forma informativa com formativa?

La vostra resposta _____

Rellevància dels primers auxilis en educació

1. Has rebut formació sobre primers auxilis? *

- Estudis de grau
- Formació continuada de caire obligatori
- Formació continuada de Caire voluntatia
- Mai

2. En quin grau consideres que la teva formació actual sobre primers auxilis és suficient per exercir com a docent? *

	1	2	3	4	5
Esdevenint 1 (poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐	☐

3. Segons la teva experiència professional quina importància li dones a la formació en primers auxilis durant la formació dels futurs docents? *

	1	2	3	4	5
Esdevenint 1(poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐	☐

4. En quin grau consideres que els mestres estan preparats per aplicar primers auxilis en infants? *

	1	2	3	4	5
Esdevenint 1(poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐	☐

5. Creus que les escoles haurien d'oferir gratuïtament formació sobre primers auxilis? *

- Cada anys
- Cada 3 anys
- Cada 5 anys
- Mai

6. Quina importància creus que es dona als primers auxilis en l'àmbit educatiu? *

	1	2	3	4	5
Esdevenint 1 (poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐	☐

Lesions no intencionades escolars

7. T'has trobat en alguna de les següents situacions en les quals has hagut d'aplicar tècniques de primers auxilis?

- Al·lèrgies
- Asma
- Convulsins
- Contusions
- Ennuegament. Obstrucció via aèria per un cos estrany (OVACE)
- Hipoglucèmia (diabètics)
- Febre
- Ferides
- Fractures o Luxacions
- Hemorràgia nasal / Epistaxis
- Lipotímia
- Pèrdua de coneixement
- Aturada cardiorespiratòria (ACR)
- Altres: _____

8. Quines són les tres situacions, que comporten l'aplicació de primers auxilis, que t'has trobat amb més freqüència en la teva vida professional?

La vostra resposta _____

Coneixements sobre primers auxilis

En aquest apartat està enfocat en tipus autoavaluació. Una vegada termineu el qüestionari rebreu les preguntes encertades i les errònies.

9. Els primers auxilis són... * 1 punt

- El nom que, en general, reben les tècniques i procediments de caràcter immediat, limitat i temporal que es brinda a qui ho necessiti, víctima d'un accident o malaltia sobtada.
- El nom que, en general, reben les tècniques i procediments de caràcter immediat, il·limitat i temporal que es brinda a qui ho necessiti, víctima d'un accident o malaltia sobtada.
- El nom que, en general, reben les tècniques i procediments de caràcter immediat, limitat i permanent que es brinda a qui ho necessiti, víctima d'un accident o malaltia sobtada.

10. Davant d'un xoc anafilàctic, reacció al·lèrgica greu, es procedirà a... * 1 punt

- Administrar-li adrenalina quan ho tingui pautat pel metge i es despongui de l'autorització dels pares.
- Retirar la causa de la reacció del contacte de l'infant.
- Acompanyar a l'infant a l'administració d'un antihistamínic.

11. Davant d'un episodi de convulsions... * 1 punt

- Sempre s'ha d'apuntar l'hora d'inici.
- Sempre s'ha d'apuntar l'hora d'inici i la de finalització.
- Sempre s'ha d'apuntar l'hora de finalització.

12. Quan trobem un infant convulsionant... * 1 punt

- Se l'immobilitzarà per tal d'evitar que pateixi lesions.
- S'introduiran els dits dins de la boca per extreure-li la llengua i evitar que s'ennuegui.
- Es procurarà que l'entorn esdevingui el més segur possible.

13. En cas d'una torçada o esquinç... * 1 punt

- S'haurà d'aplicar calor a la zona i posteriorment elevar l'extremitat lesionada i fer repòs d'aquesta.
- S'haurà d'aplicar fred a la zona i posteriorment elevar l'extremitat lesionada i fer repòs d'aquesta.
- S'haurà d'aplicar fred a la zona i posteriorment mantenir l'extremitat lesionada sense elevació i fer repòs d'aquesta.

14. Com valoraries si un infant està bé després d'una contusió cranial... * 1 punt

- Si aquest no presenta cefalea, ni alteració del nivell de consciència, ni vòmits, ni convulsions, ni amnèsia.
- Si aquest no es queixa del cop.
- Si no presenta lesions visibles.

15. Davant d'una situació d'ofegament, on la via aèria està parcialment obstruïda (entra poc flux d'aire) i l'infant està conscient, hem de... * 1 punt

- Donar-li 5 cops a l'esquena.
- Realitzar la maniobra Heimlich.
- Animar a l'infant a tossir.

16. Davant d'una situació d'ofegament, on la via aèria està totalment obstruïda (no entra aire, no pot parlar) i l'infant encara està conscient, hem de... * 1 punt

- Donar-li 5 cops a l'esquena i realitzar la maniobra d'Heimlich.
- Animar a l'infant a tossir.
- Posar a l'infant boca amunt i començar la maniobra de RCP.

17. Si es detecta una baixada de sucre en un infant diabètic que està conscient es procedirà a... * 1 punt

- Proporcionar-li molta aigua perquè begui.
- Proporcionar-li algun aliment que contingui hidrats de carboni d'absorció lenta (galletes, pa, etc.).
- Proporcionar-li algun aliment que contingui hidrats de carboni d'absorció ràpida (sucre, sucs, etc.).

18. Si un infant diabètic a causa d'una baixada de sucre cau inconscient, es procedirà a... * 1 punt

- Donar-li aigua amb sucre.
- Punxar-li una dosi de glucagó.
- Començar la maniobra RCP.

19. Si un infant té febre i es troba tremolant... *

1 punt

- Se li posarà un pany amb aigua freda a la nuca i als canells.
- Se l'abrigarà perquè no tingui fred.
- Se li restringirà l'aigua.

20. Que faries servir per netejar una ferida? *

1 punt

- Alcohol etílic 70%.
- Aigua oxigenada.
- Sabó líquid i abundant aigua.

21. En cas d'una luxació o fractura... *

1 punt

- S'intentarà reduir-la col·locant l'articulació en el seu lloc.
- S'immobilitzarà l'articulació afectada i s'aplicarà fred.
- S'immobilitzarà l'articulació afectada i s'aplicarà calor.

22. Si un infant presenta una hemorràgia nasal, li col·locarem el cap... *

1 punt

- Lleugerament inclinat cap endavant.
- Lleugerament inclinat cap endarrere.
- En posició vertical respecte el tronc.

23. Si un infant cau sobtadament a terra i no respon als estímuls, però respira correctament haurem de... *

1 punt

- Posar-lo de cap per amunt perquè respiri millor i aixecar-li les cames.
- Col·locar-lo en posició lateral de seguretat (PLS).
- Intentar aixecar-lo o assentar-lo per observar millor si respon als estímuls.

En cas de voler rebre el web una vegada elaborat escriu l'adreça de correu electrònic on vols rebre'l. Moltes gràcies per la vostra col·laboració.

La vostra resposta

Annex 2: Quadre de comandament detecció necessitats

Objectiu	Dimensió	Categoria	Subcategoria	Ítem	
Conèixer la rellevància que donen els docents sobre la coneixença de les tècniques de primers auxilis envers la seva professió.	Primers auxilis	Formació previa		Has rebut formació sobre primers auxilis?	
				En quin grau consideres que la teva formació actual sobre primers auxilis és suficient per exercir com docent?	
	Primers auxilis	Importància formació			Segons la teva experiència professional quina importància li dones a la formació en primers auxilis durant la formació dels futurs docents?
					En quin grau consideres que els mestres estan preparats per aplicar primers auxilis en infants?
					Creus que les escoles haurien d'oferir gratuïtament formació continua sobre primers auxilis?
					Quina importància creus que es dona als primers auxilis en l'àmbit educatiu?

Objectiu	Dimensió	Categoria	Subcategoria	Ítem
Identificar quines són les lesions no intencionades infantils que més apareixen en les escoles.	Primers auxilis	Lesió no intencionades escolars		T'has trobat en alguna de les següents situacions en les quals has hagut d'aplicar tècniques de primers auxilis?
				Quines són les tres situacions, que comporten l'aplicació de primers auxilis, que t'has trobat amb més freqüència en la teva vida professional?

Objectiu	Dimensió	Categoria	Subcategoria	Ítem
<p>Detectar els coneixements, tant pràctics com teòrics, dels docents de parvulari en vers l'aplicació dels primers auxilis en els infants de 3-6 anys per tal de determinar les seves necessitats formatives.</p>	<p>Primers auxilis</p>	<p>Coneixements primers auxilis</p>	<p>Coneixements generals</p>	<p>Definició primers auxilis...</p>
			<p>Al·lèrgies</p>	<p>Davant d'un xoc anafilàctic, reacció al·lèrgica greu, es procedirà..</p>
			<p>Convulsions</p>	<p>Davant d'un episodi de convulsions...</p>
				<p>Quan trobem un infant convulsionant...</p>
			<p>Contusions</p>	<p>En cas d'una torçada o esquinç...</p>
				<p>Com valoraries si un infant està bé després d'una contusió cranial...</p>
			<p>Ennuegament.</p>	<p>Davant d'una situació d'ofegament, on la via aèria està parcialment obstruïda (entra poc flux d'aire) i l'infant està conscient, hem de...</p>
			<p>Obstrucció via aèria per un cos estrany (OVACE).</p>	<p>Davant d'una situació d'ofegament, on la via aèria està totalment obstruïda (no entra aire, no pot parlar) i l'infant encara està conscient, hem de...</p>
			<p>Hipoglucèmia en diabètics</p>	<p>Si es detecta una baixada de sucre en un infant diabètic que està conscient es procedirà a...</p>
				<p>Si un infant diabètic a causa d'una baixada de sucre cau inconscient, es procedirà a...</p>
<p>Febre</p>	<p>Si un infant té febre i es troba tremolant...</p>			
<p>Ferides</p>	<p>Que faries servir per netejar una ferida?</p>			
<p>Fractures o Luxacions</p>	<p>En cas d'una luxació o fractura...</p>			
<p>Hemorràgia nasal o Epistaxis</p>	<p>Si un infant presenta una hemorràgia nasal, li col·locarem el cap...</p>			
			<p>Hemorràgia nasal o Epistaxis</p>	<p>Si un infant presenta una hemorràgia nasal, li col·locarem el cap...</p>

Annex 3: Correu per difondre el qüestionari de detecció de necessitats

Benvolgut/da,

Sóc la Judith Moreno Jiménez, alumne de 4t d'Educació Infantil de la FPCEE Blanquerna (Universitat Ramon Llull). Actualment estic realitzant el meu treball final de grau, el qual tracta sobre els primers auxilis en el segon cicle d'educació infantil. L'objectiu principal d'aquest projecte és detectar les necessitats formatives dels docents per tal d'elaborar un recurs digital gratuït en línia que doni resposta a aquestes necessitats.

En aquest sentit, us demano la vostra col·laboració en la divulgació, entre el vostre personal d'educació infantil, del qüestionari que us adjunto. La contestació d'aquest no ocuparà més de 5-10 minuts. A més, contestar aquest qüestionari permetrà que els docents coneguin el seu grau de coneixements en relació amb els primers auxilis escolars infantils, ja que després de realitzar-lo rebran les respostes encertades.

També cal destacar que al final del qüestionari hi ha un apartat on poden escriure un correu de contacte per quan estigui elaborat el recurs digital poder fer-s'ho arribar.

Les dades i respostes seran tractades de manera anònima respectant la confidencialitat.

En cas d'algun dubte o més informació podeu posar-vos en contacte amb mi mitjançant el següent correu: judithmj@blanquerna.url.edu.

Enllaç al qüestionari:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdeH52xo1pYYnaUizXFljiE-uGAZlqWPP_TapaKnZQ8EYJpAaA/viewform?usp=sf_link

Moltes gràcies per la vostra col·laboració.

Salutacions cordials.

Judith Moreno Jimenez.

Annex 4: Qüestionari avaluació del recurs digital

Primers auxilis escolars

Benvolgut/da,

Sóc la Judith Moreno Jiménez, alumne de 4t d'Educació Infantil de la FPCEE Blanquerna (Universitat Ramon Llull). Primerament us dono les gràcies per anteriorment haver participat en la detecció de dades i proporcionat el vostre correu per poder facilitar-vos el web.

Després d'analitzar les respostes proporcionades per 442 docents vaig procedir a l'elaboració de la web. A partir d'aquesta web presento la rellevància dels primers auxilis en educació infantil i diverses situacions d'urgència, lesions no intencionades i malalties cròniques de gran incidència en l'àmbit escolar, a més, de com actuar davant d'aquestes.

Us demano la vostra col·laboració per poder realitzar una revisió del web. L'objectiu d'aquest qüestionari és recollir les vostres impressions en relació amb el web elaborat posant èmfasis en la seva funcionalitat i adequació a l'àmbit educatiu. Respondre'l no us ocuparà més de 2-3 minuts.

Les vostres dades i respostes seran tractades de manera anònima respectant la confidencialitat.

En cas d'algun dubte o més informació podeu posar-vos en contacte amb mi mitjançant el següent correu: judithmj@blanquerna.url.edu.

Moltes gràcies per la vostra col·laboració.

* Obligatòria

Autoritza la seva participació en el projecte? *

- Sí
- No

Gènere *

- Dona
- Home
- No em sento identificat/da amb cap sexe

Edat *

La vostra resposta _____

Anys d'experiència laboral en l'àmbit educatiu *

La vostra resposta _____

1. En quin grau consideres que el web podria ajudar-te en cas d'urgència? *

	1	2	3	4	5
Esdevenint 1 (poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐	☐

2. En quin grau consideres que el web dona resposta als dubtes que puguin tenir els docents? *

	1	2	3	4	5
Esdevenint 1 (poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐	☐

3. En quin grau consideres que la informació del web està ben organitzada i es troba de forma ràpida? *

	1	2	3	4	5
Esdevenint 1 (poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐	☐

4. En quin grau consideres que la informació i el vocabulari emprat en el web és comprensible i adequat pel col·lectiu educatiu? *

	1	2	3	4
Esdevenint 1 (poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐

5. En quin grau consideres que l'estètica global del web esdevé atractiu? *

	1	2	3	4	5
Esdevenint 1 (poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐	☐

6. En quin grau consideres que les imatges acompanyen de forma explicativa el text? *

	1	2	3	4	5
Esdevenint 1 (poc) i 5 (molt).	☐	☐	☐	☐	☐

7. En quin grau consideres que el web dóna resposta a les necessitats dels docents? *

1 2 3 4 5

Esdevenint 1 (poc) i 5 (molt).

8. Hi ha algun aspecte que milloraries del web? Quin? *

La vostra resposta _____

Annex 5: Quadre de comandament avaluació del recurs digital

Objectiu	Dimensió	Categoria	Ítem
Avaluar el recurs digital dissenyat per conèixer la seva funcionalitat i adequació.	Avaluació del recurs	Funcionalitat	En quin grau consideres que el web podria ajudar-te en cas d'urgència? _____
			En quin grau consideres que el web dóna resposta als dubtes que puguin tenir els docents? _____
			En quin grau consideres que la informació del web està ben organitzada i es troba de forma ràpida? _____
		Adequació	En quin grau consideres que la informació i el vocabulari emprat en el web és comprensible i adequat pel col·lectiu educatiu? _____
En quin grau consideres que l'estètica global del web esdevé atractiu? _____			
En quin grau consideres que les imatges acompanyen de forma explicativa el text? _____			
			En quin grau consideres que el web dóna resposta a les necessitats dels docents? _____

Annex 6: Correu per difondre el qüestionari avaluació del recurs digital

Benvolgut/da,

Sóc la Judith Moreno Jiménez, alumne de 4t d'Educació Infantil de la FPCEE Blanquerna (Universitat Ramon Llull). Primerament us dono les gràcies per anteriorment haver participat en la detecció de dades i proporcionat el vostre correu per poder facilitar-vos el web.

Després d'analitzar les respostes proporcionades per 442 docents vaig procedir a l'elaboració de la web. A partir d'aquesta web presento la rellevància dels primers auxilis en educació infantil i diverses situacions d'urgència, lesions no intencionades i malalties cròniques de gran incidència en l'àmbit escolar, a més, de com actuar davant d'aquestes.

Us demano la vostra col·laboració per poder realitzar una revisió del web. L'objectiu d'aquest qüestionari és recollir les vostres impressions en relació amb el web elaborat posant èmfasis en la seva funcionalitat i adequació a l'àmbit educatiu. Respondre'l no us ocuparà més de 2-3 minuts.

Les dades i respostes seran tractades de manera anònima respectant la confidencialitat.

En cas d'algun dubte o més informació podeu posar-vos en contacte amb mi mitjançant el següent correu: judithmj@blanquerna.url.edu.

Enllaç al qüestionari:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSftb49Tj1d85lEO7hXxJZ97ruK35hyAdrC29knn91-zya0wkw/viewform?usp=sf_link

Moltes gràcies per la vostra col·laboració.

Salutacions cordials.

Judith Moreno Jimenez.

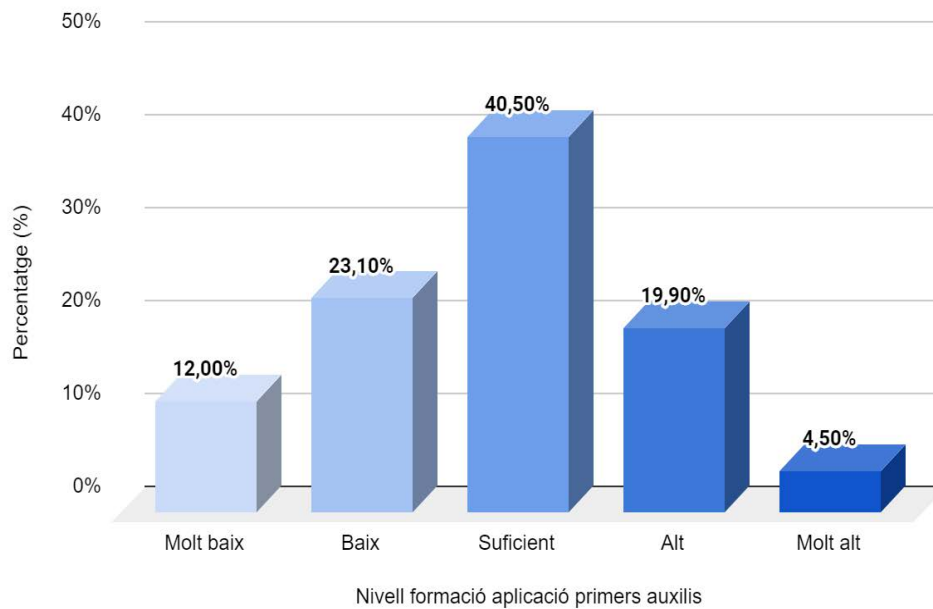
Annex 7: Taules

Taula 1: Formació en primers auxilis

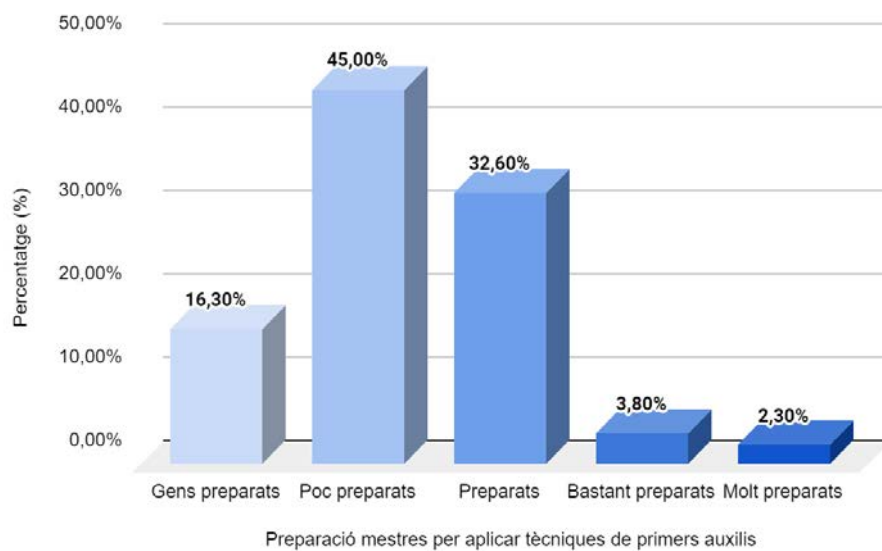
Tipologia	%
Estudis de grau	14,26 %
Formació continuada de caire obligatori	17,97 %
Formació continuada de caire voluntari	47,52 %
Mai	20,25 %

Annex 8: Gràfiques

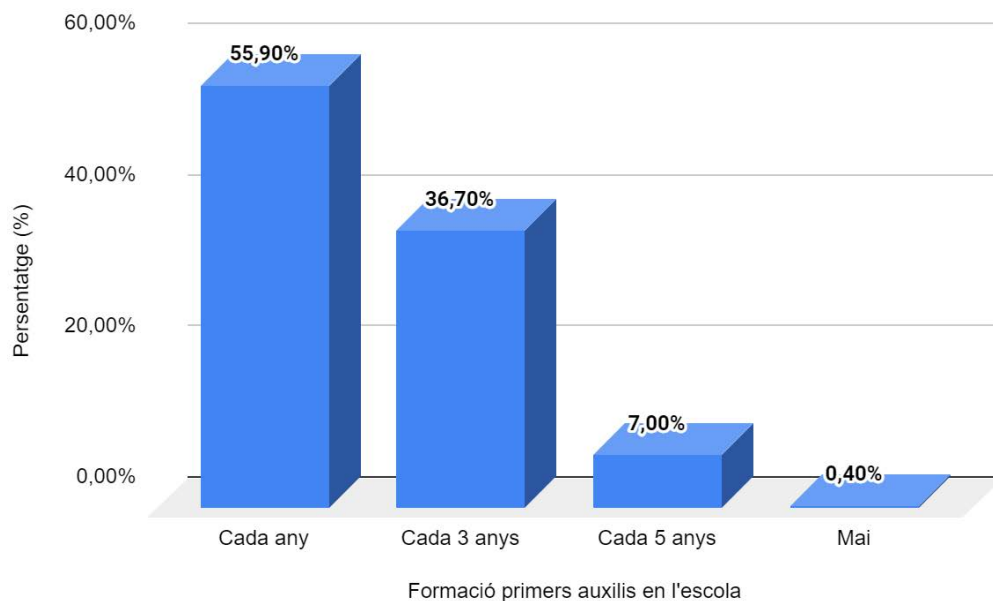
Gràfica 1: Grau de formació dels docents en relació a l'aplicació de les tècniques de primers auxilis.

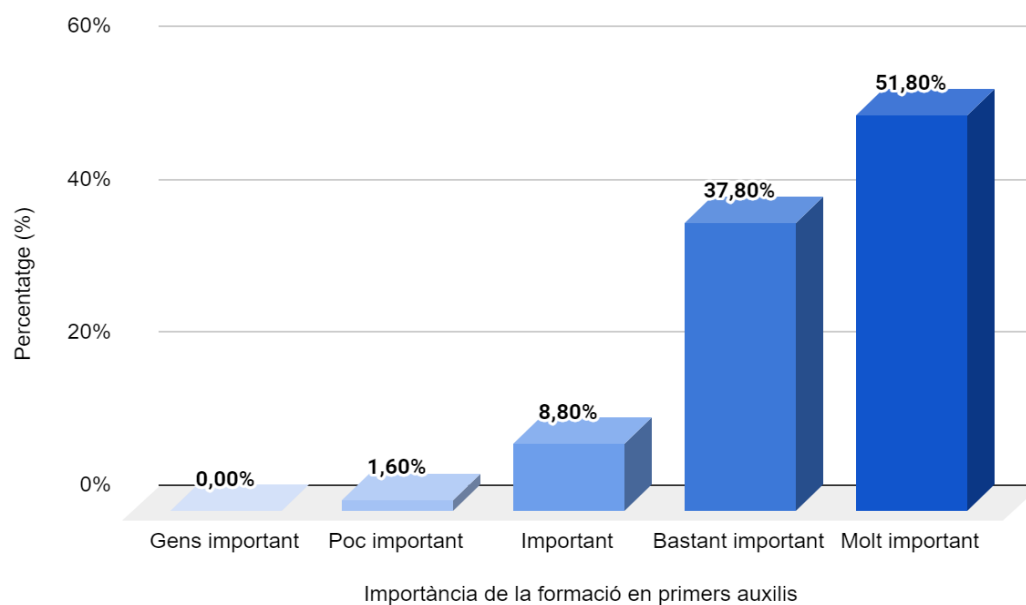
Gràfica 2: Grau de preparació dels mestres per l'aplicació de les tècniques de primers auxilis.

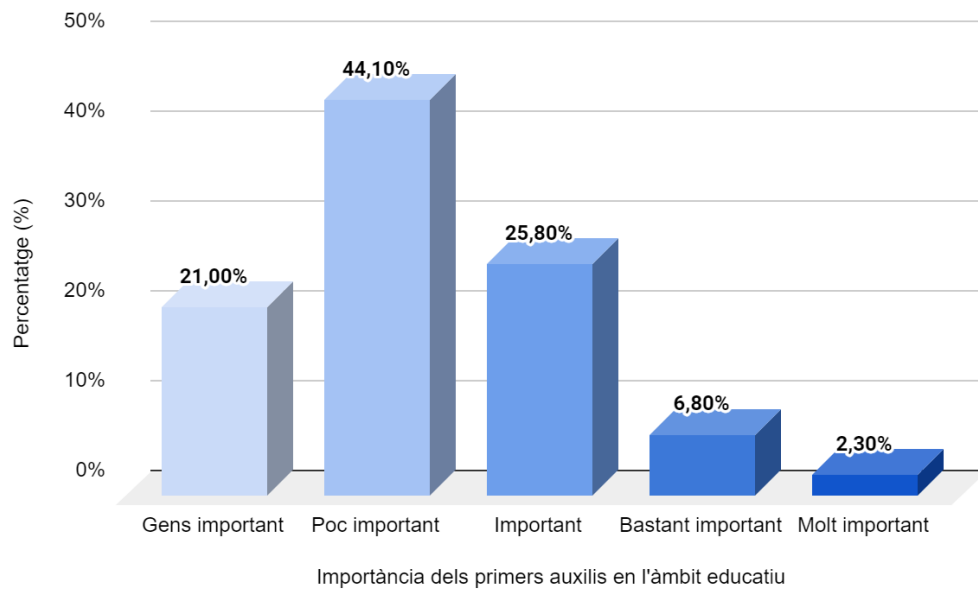
Gràfica 3: Freqüència de la formació als docents en primers auxilis en l'àmbit escolar.

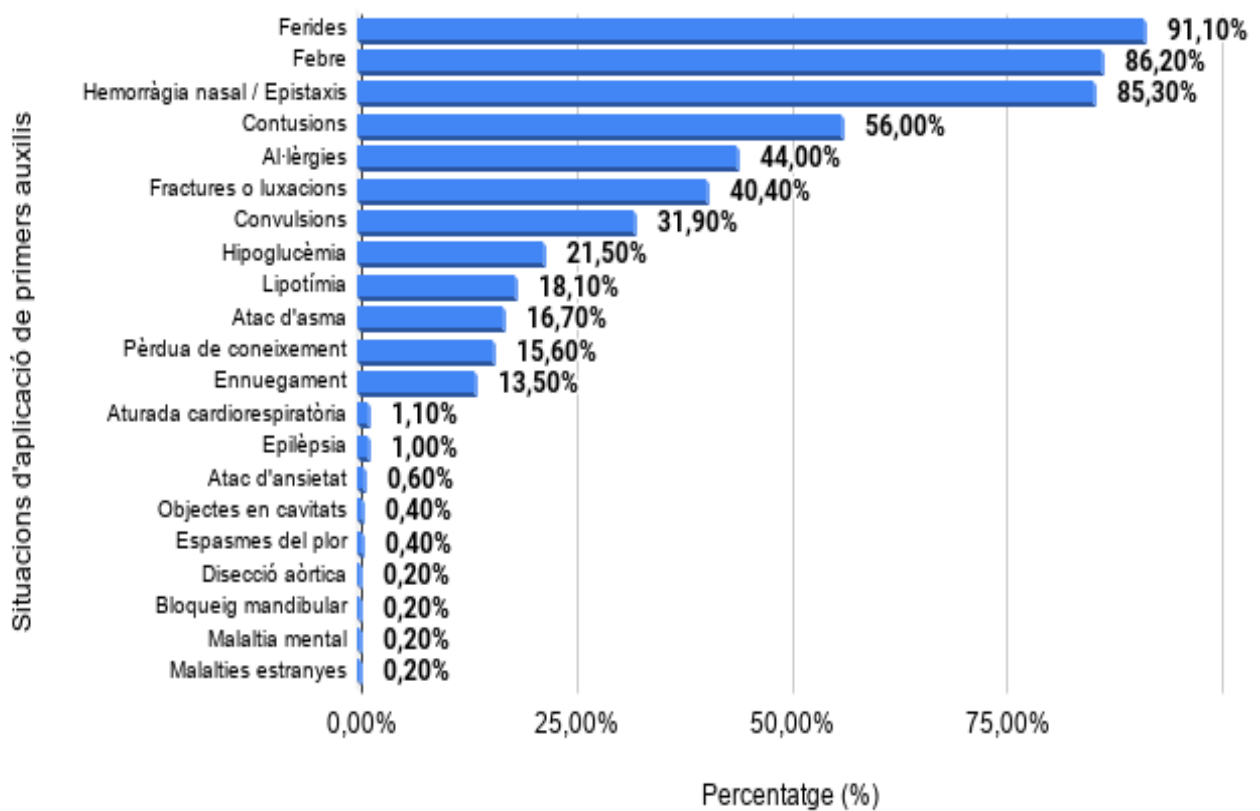
Gràfica 4: Nivell d'importància de la formació en primers auxilis pels docents.

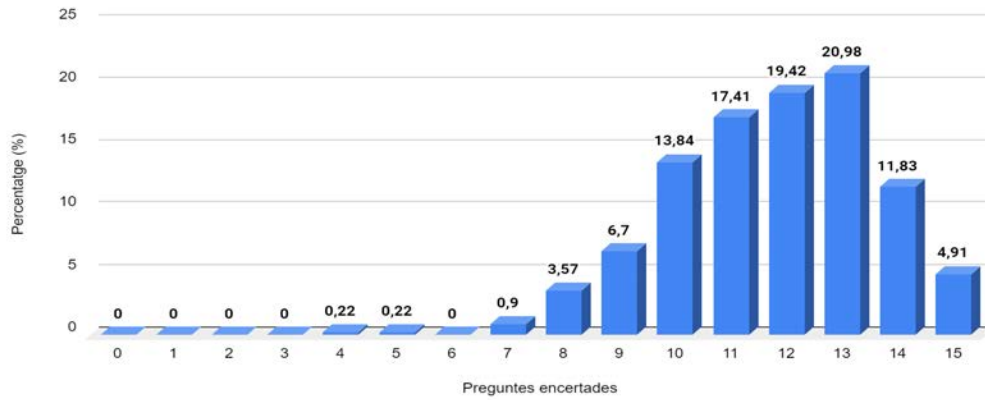
Gràfica 5: Nivell d'importància de la formació en primers auxilis en l'àmbit educatiu.

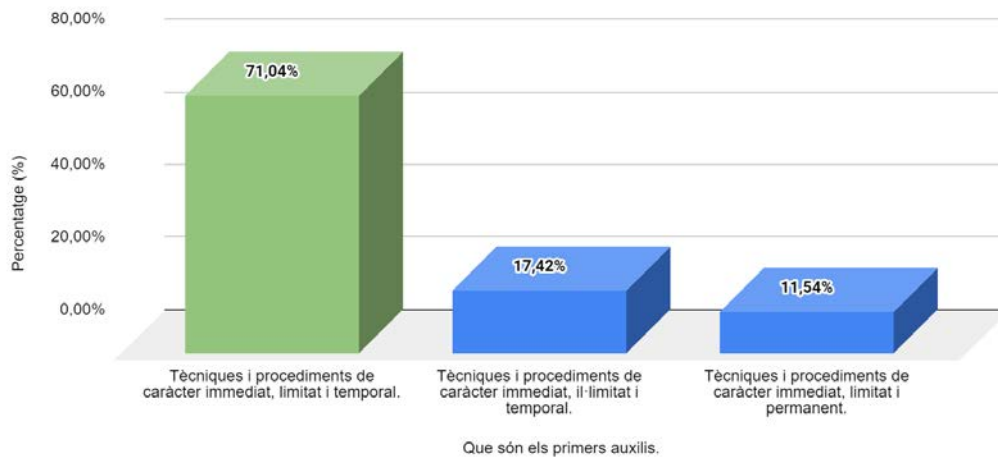
Gràfica 6: Situacions desencadentant d'aplicació de primers auxilis viscudes pels docents en l'àmbit escolar.

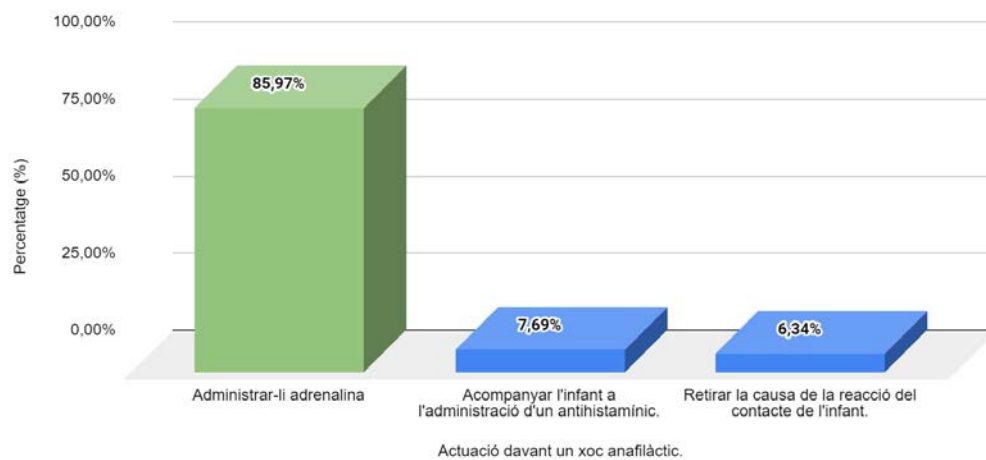
Gràfica 7: Preguntes encertades en relació amb els coneixements en primers auxilis.

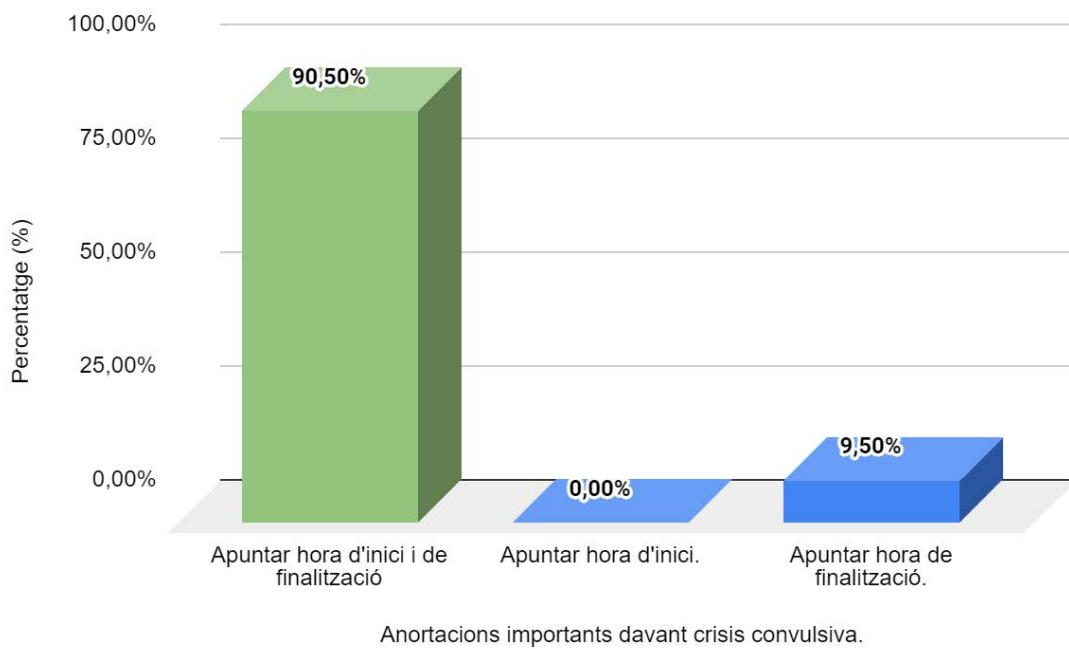
Gràfica 8: Coneixements dels docents en relació amb els primers auxilis.

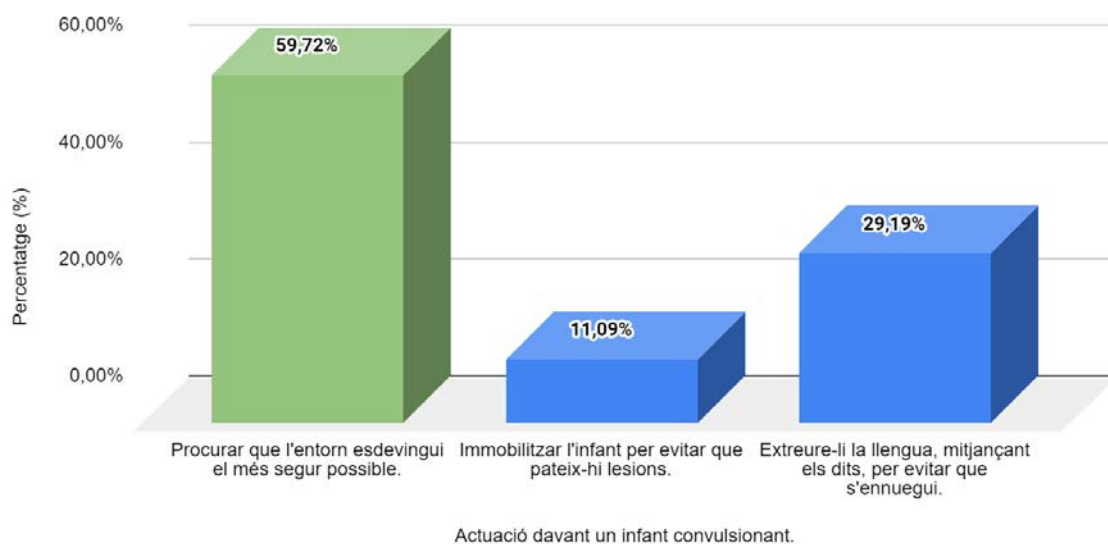
Gràfica 9: Coneixements dels docents en relació amb l'actuació davant una reacció al·lèrgica greu, és a dir, un xoc anafilàctic.

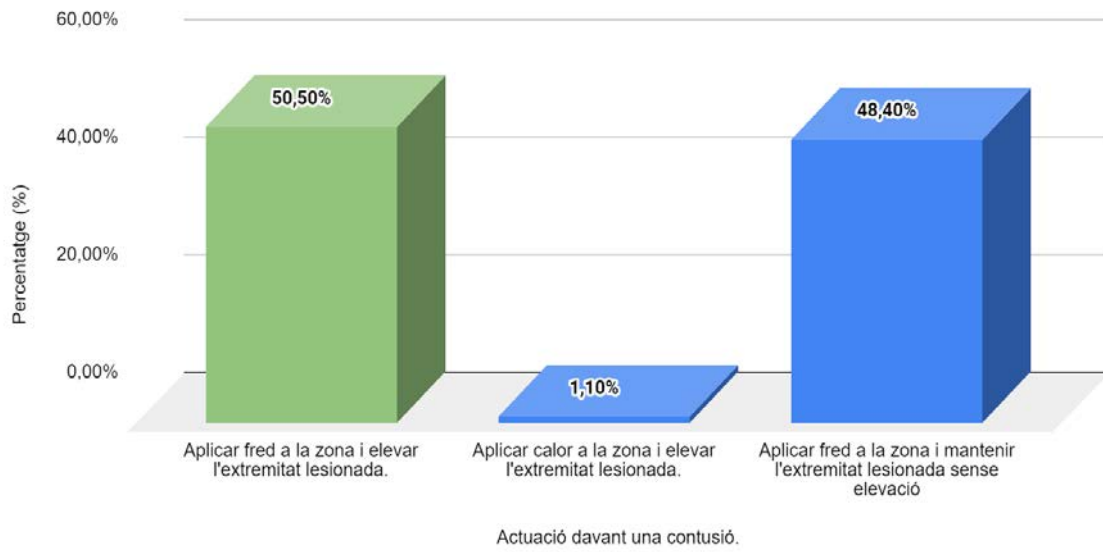
Gràfica 10: Coneixements dels docents en relació amb la informació que han de recollir davant d'una crisi convulsiva.

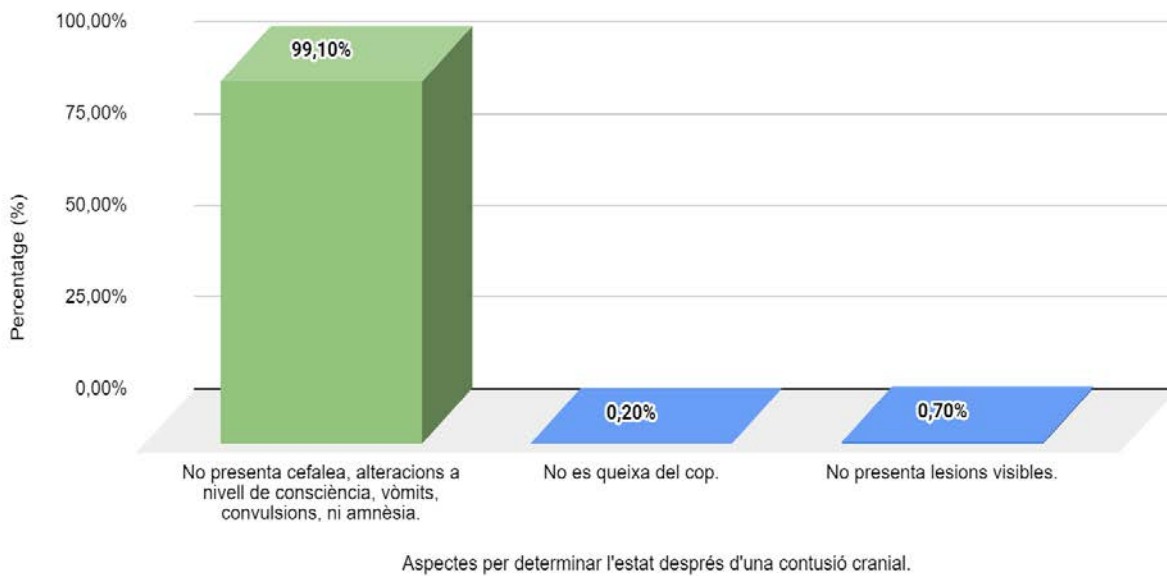
Gràfica 11: Coneixements dels docents en relació amb com han d'actuar davant d'un infant que es troba convulsionant.

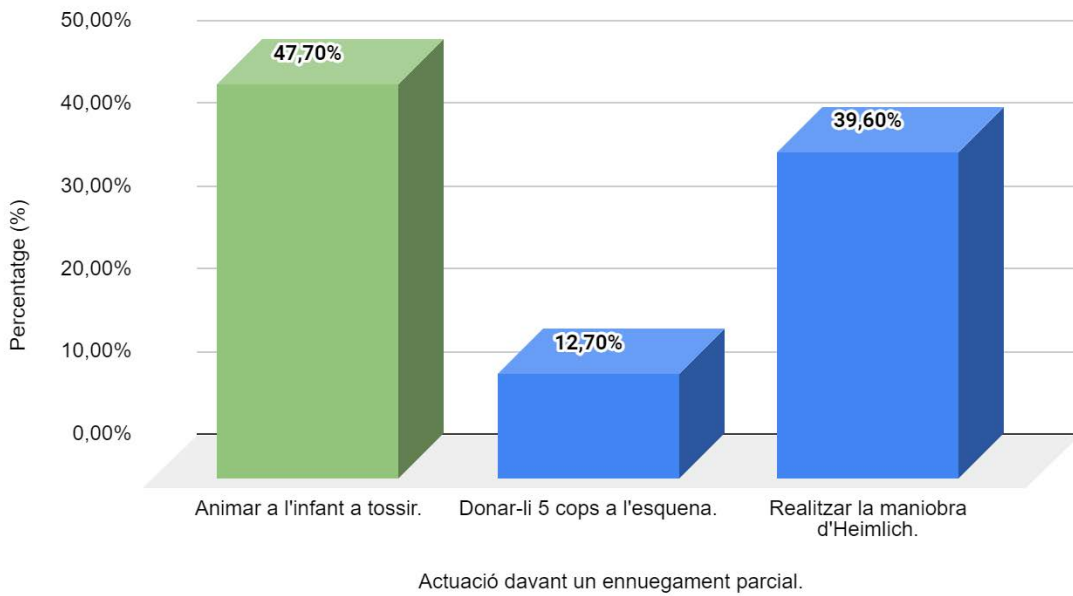
Gràfica 12: Coneixements dels docents en relació amb com actuar davant una contusió.

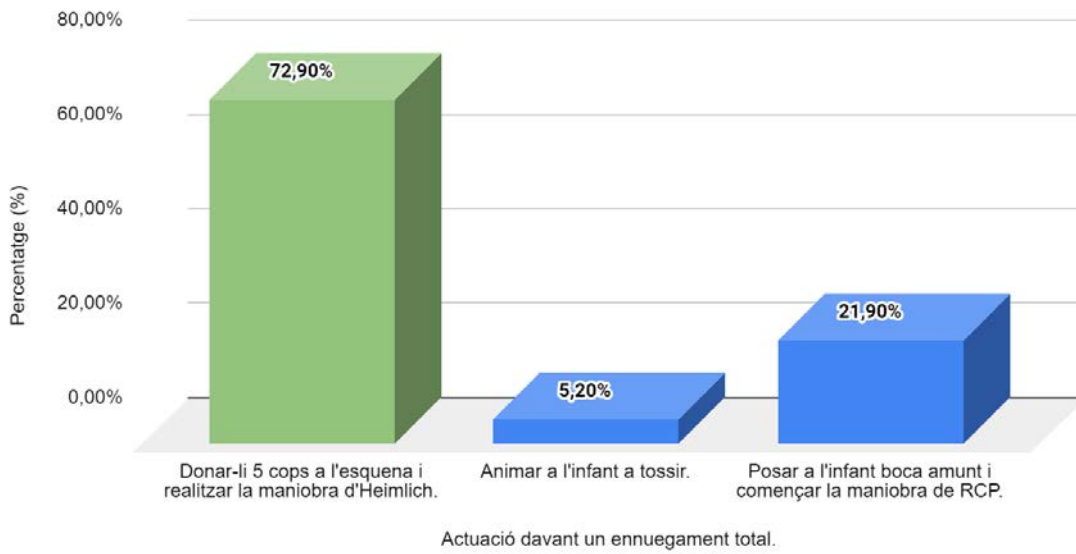
Gràfica 13: Coneixements dels docents en relació amb com determinar l'estat d'un infant després d'una contusió cranial.

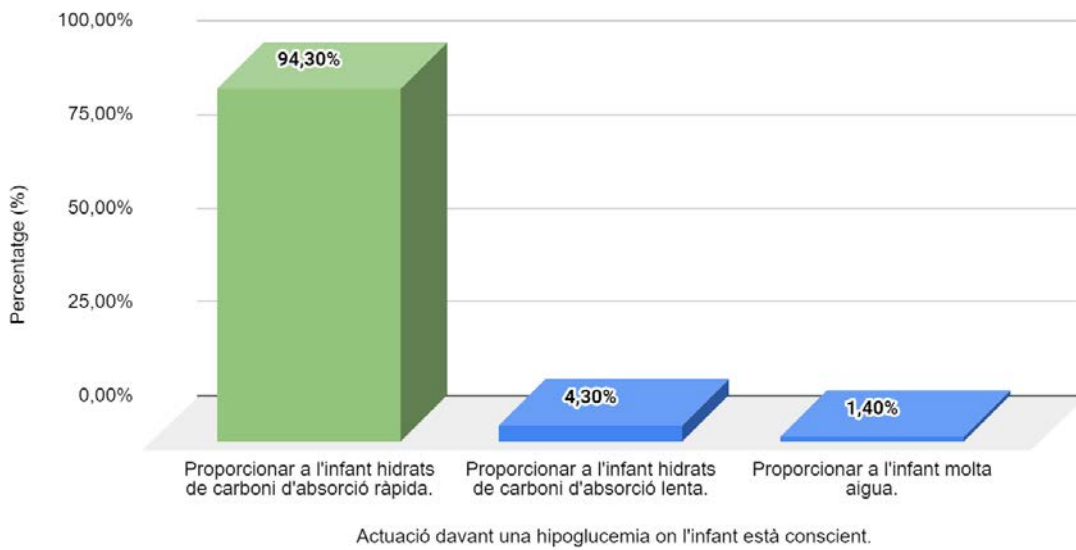
Gràfica 14: Coneixements dels docents en relació amb com actuar davant d'un ennuegament parcial.

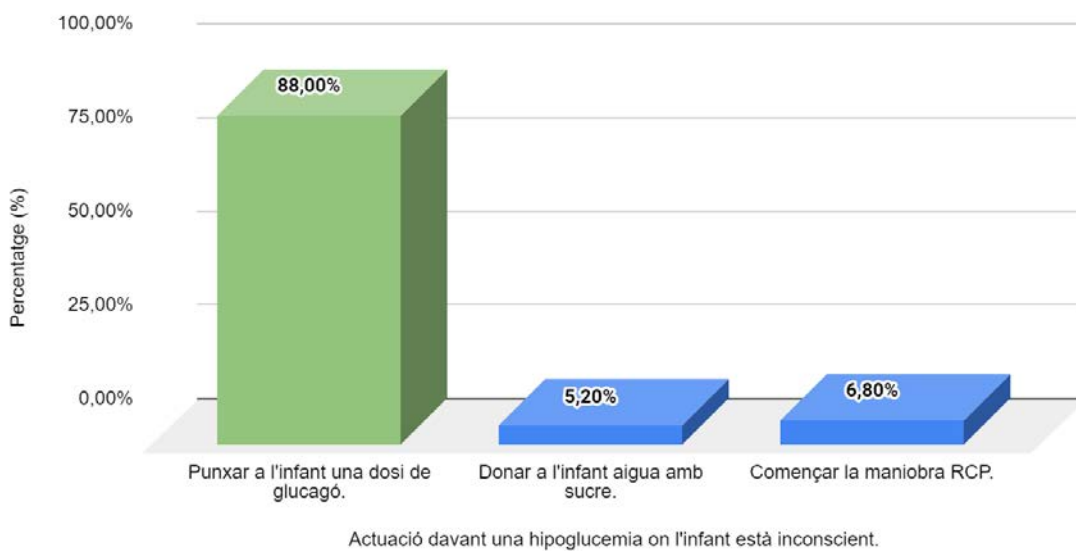
Gràfica 15: Coneixements dels docents en relació amb com actuar davant d'un ennuegament total.

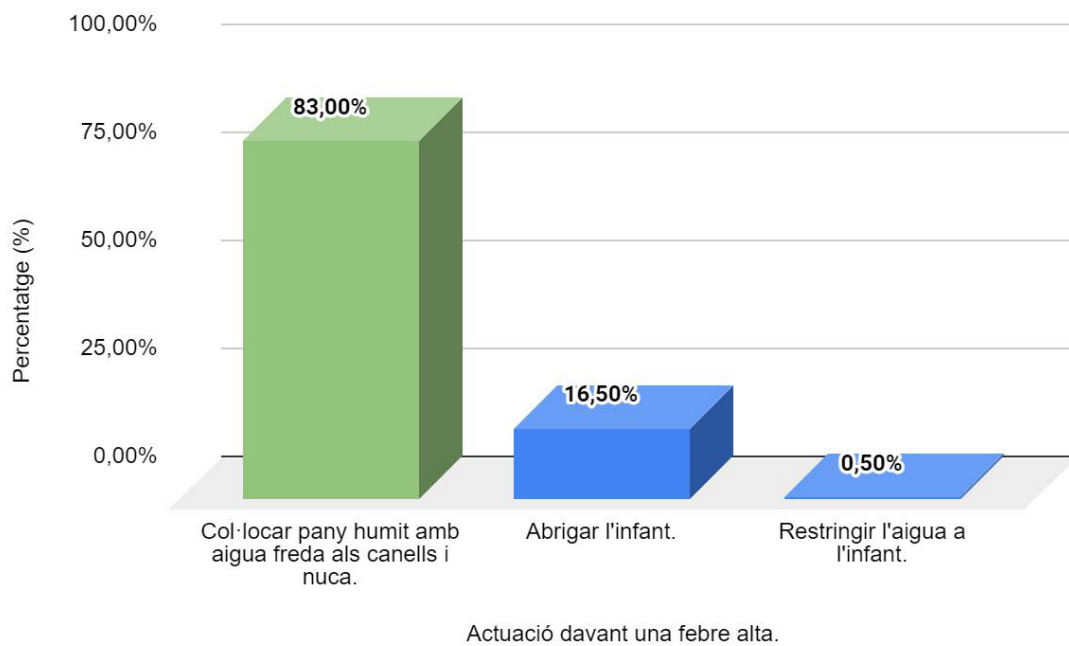
Gràfica 16: Coneixements dels docents en relació amb com actuar davant una hipoglucèmia en la qual l'infant està conscient.

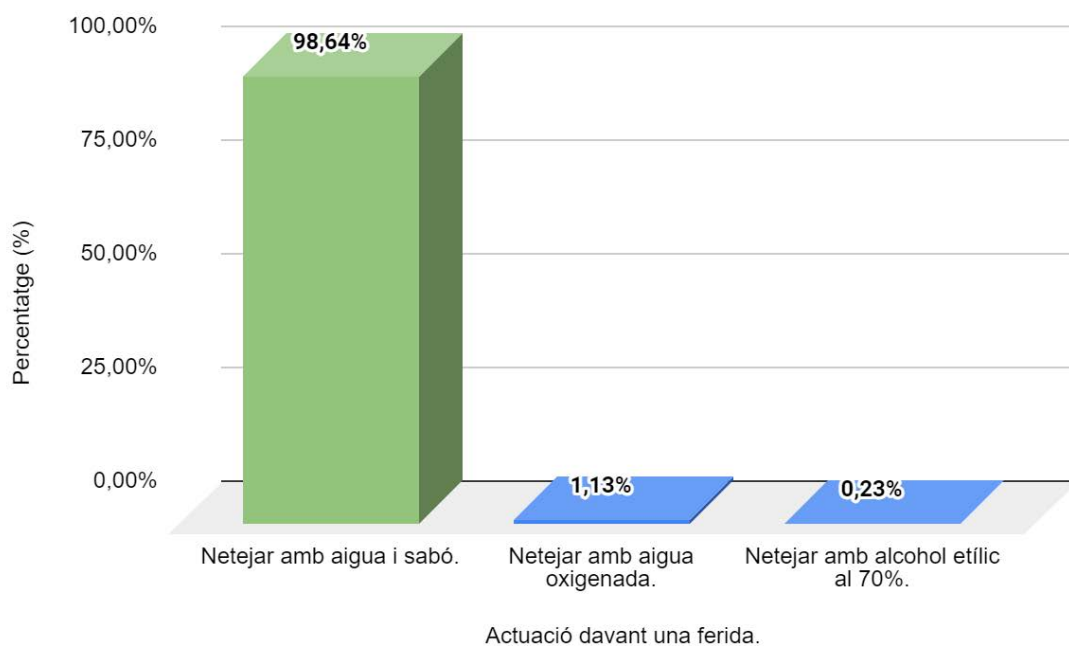
Gràfica 17: Coneixements dels docents en relació amb com actuar davant una hipoglucèmia en la qual l'infant està inconscient.

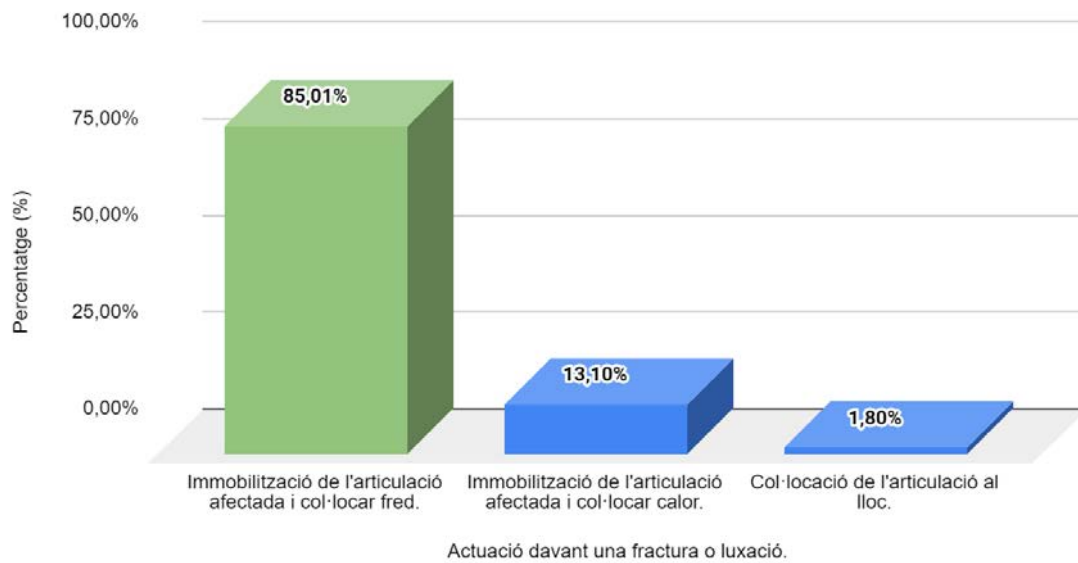
Gràfica 18: Coneixements dels docents en relació amb com actuar davant una febre alta.

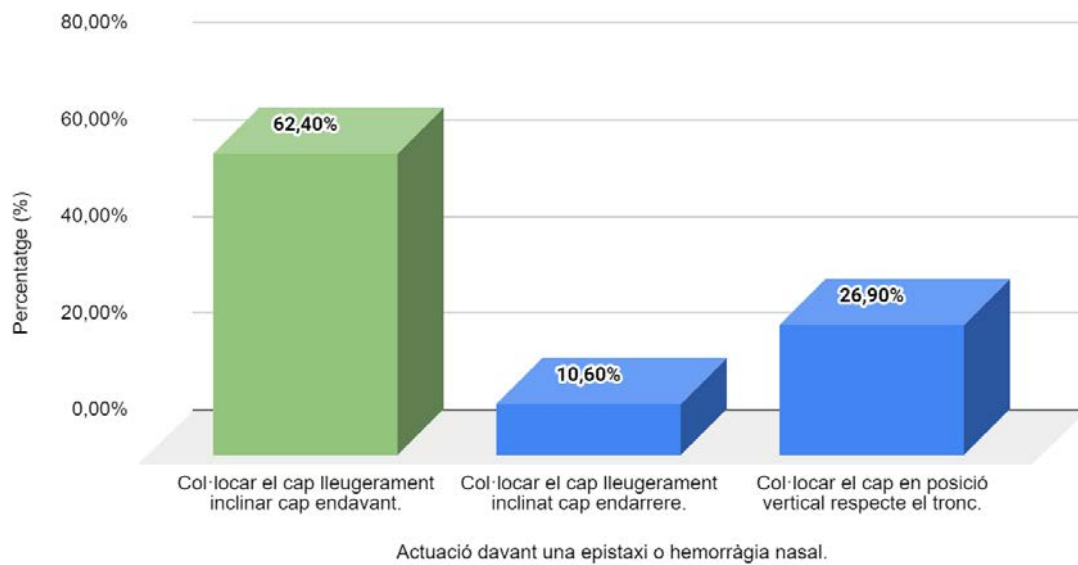
Gràfica 19: Coneixements dels docents en relació amb com procedir a la neteja d'una ferida.

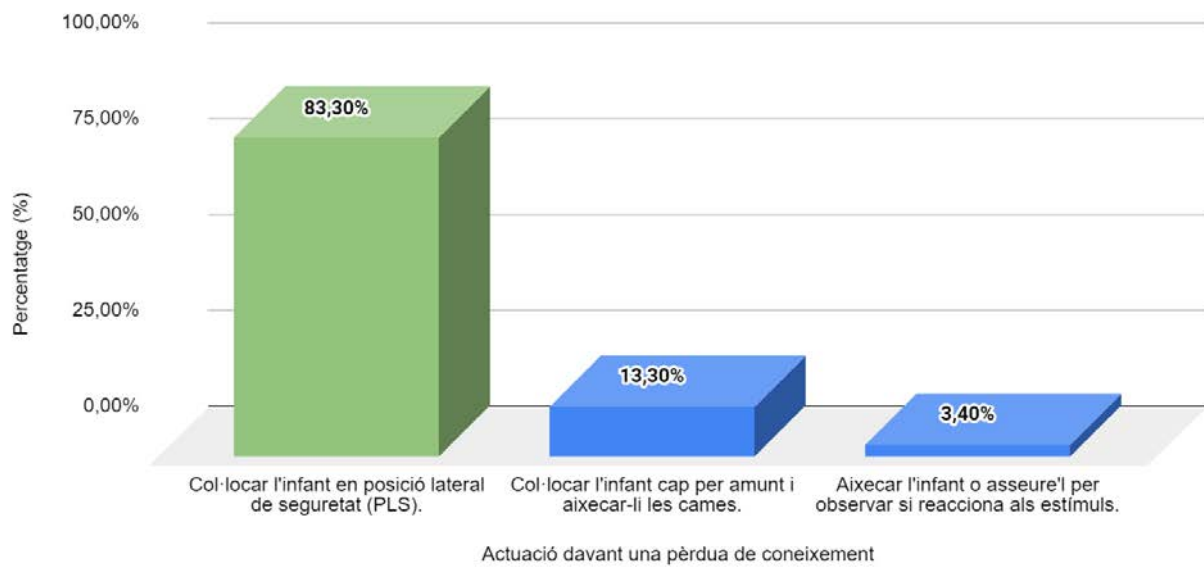
Gràfica 20: Coneixements dels docents en relació amb com actuar davant un fractura o luxació.

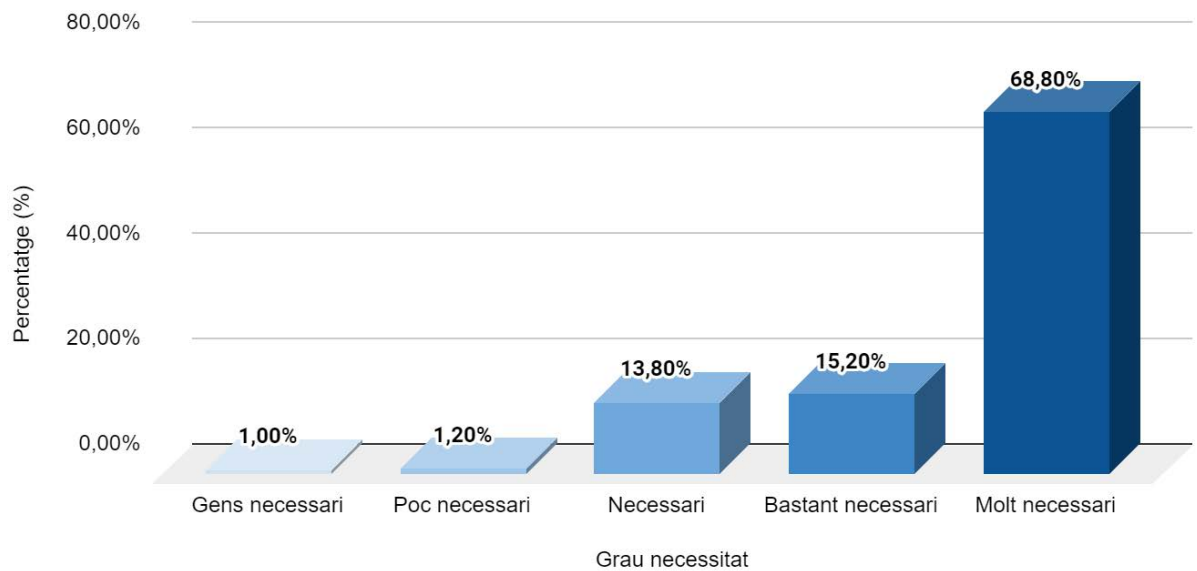
Gràfica 21: Coneixements dels docents en relació amb com actuar davant una hemorràgia nasal.

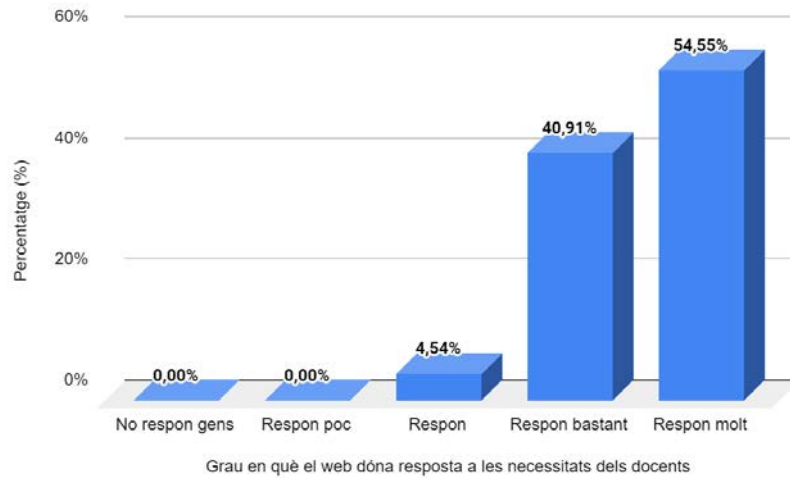
Gràfica 22: Coneixements dels docents en relació amb com actuar davant una pèrdua de coneixement.

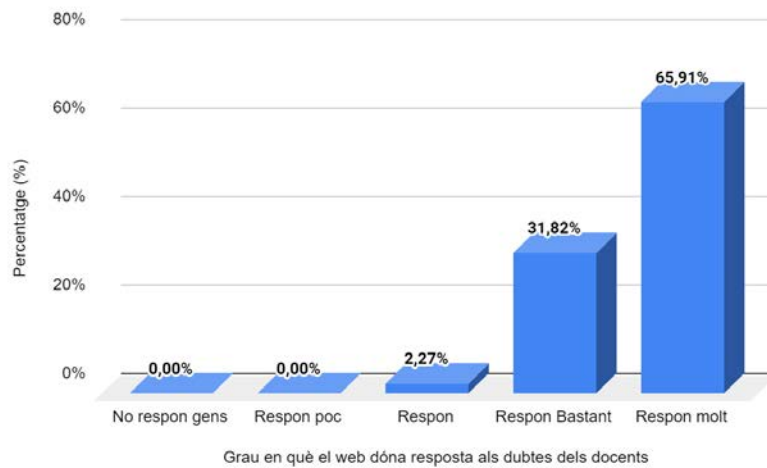
Gràfica 23: Grau de necessitat de l'elaboració d'un recurs digital gratuït.

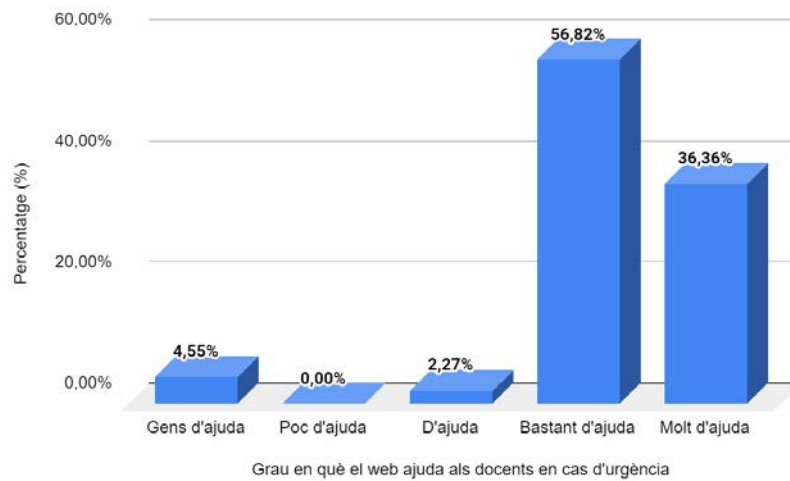
Gràfica 24: Grau en què el web dóna resposta a les necessitats dels docents.

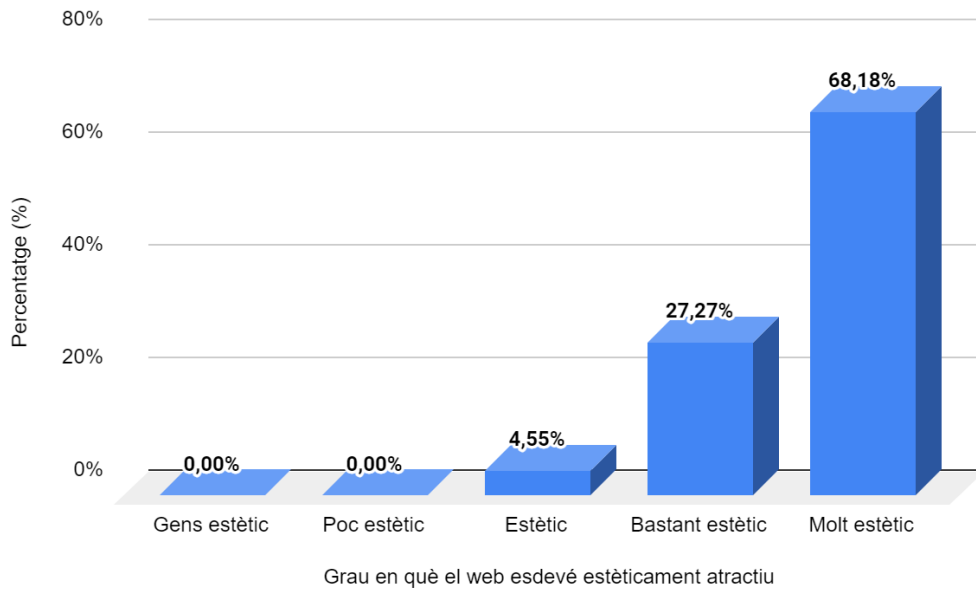
Gràfica 25: Grau en què el web dóna resposta als dubtes dels docents.

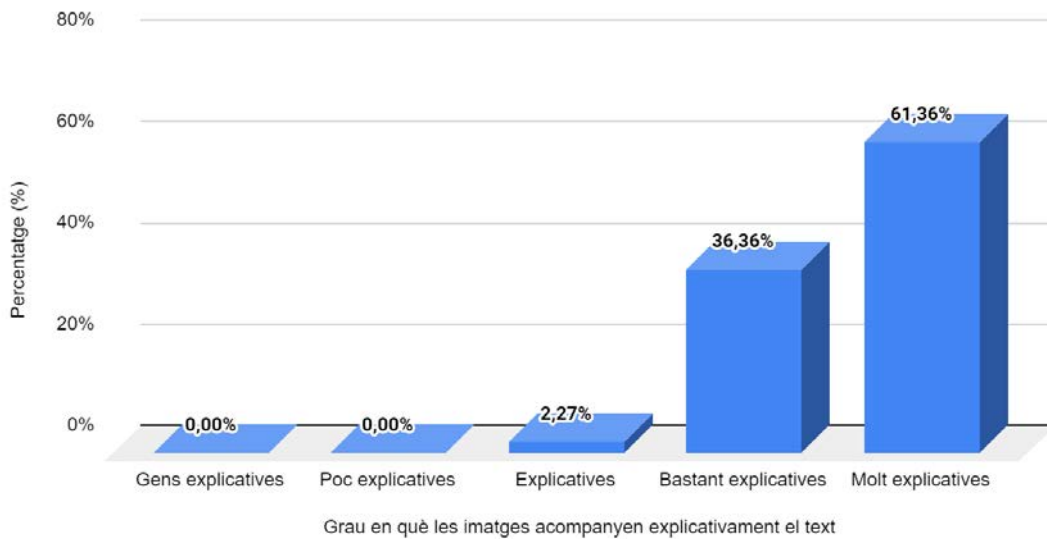
Gràfica 26: Grau en què el web esdevé d'ajuda davant un cas d'urgència.

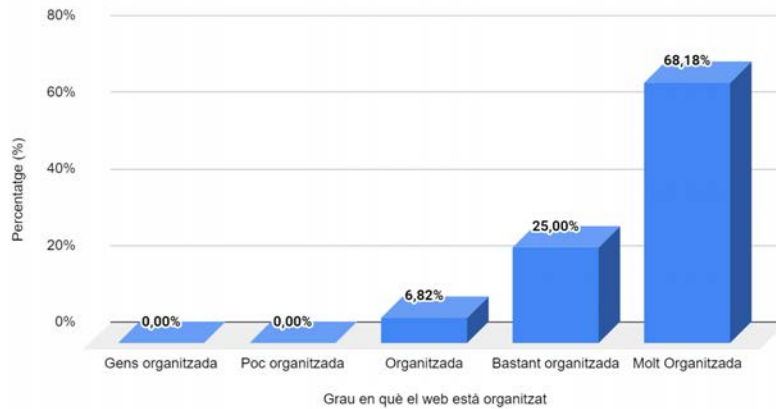
Gràfica 27: Grau en què el web esdevé de forma global estèticament atractiu.

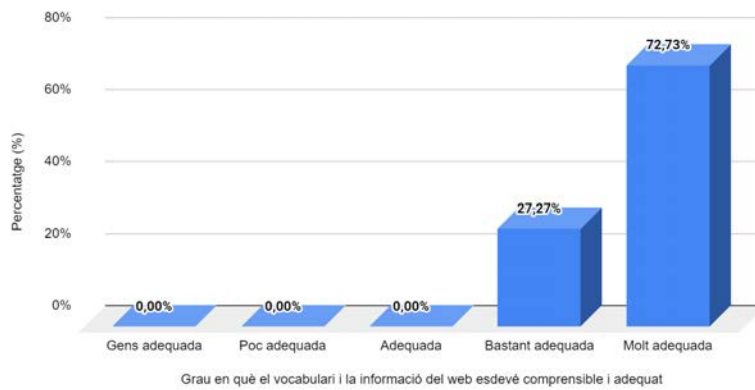
Gràfica 28 : Grau en què les imatges del web acompanyen de forma explicativa el text.

Gràfica 29: Grau en què la informació del web està ben organitzada i és de fàcil accés.

Gràfica 30: Grau en què la informació i el vocabulari esdevé comprensible i adequat pel col·lectiu educatiu.

Gràfica 31: Aspectes a millorar del web.

